

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYBRANÉ METODY KRIMINALISTICKÉ
IDENTIFIKACE**

Autor práce: Petr Fara, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Hovorka
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2021

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370-01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Petr Fara, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Vybrané metody kriminalistické identifikace

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Selected Methods of the Criminal Identification

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Hovorka

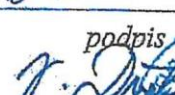
Datum zadání bakalářské práce: říjen 2020

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem práce bude předložit základní informace o kriminalistické metodě výslechu, konfrontace, rekognice a rekonstrukce a uvést příklady jejich uplatnění v policejní praxi. K tvorbě práce budou využity metody analýzy, syntézy a dedukce, metody sběru dat i logického myšlení.

Student: Petr Fara, DiS.	datum 09.11.20	podpis
Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Hovorka	datum 9.11.20	podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	datum 23.11.20	podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	datum 1.12.20	podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	datum 1.12.20	podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Na tomto místě bych velmi rád poděkoval v první řadě vedoucímu své bakalářské práce panu Mgr. Jaroslavu Hovorkovi za jeho cenné rady, věcné připomínky a za čas strávený při konzultacích této práce. Mé poděkování patří rovněž mé manželce za její bezmeznou trpělivost a nenahraditelnou podporu, kterou mi v průběhu psaní této práce a během celého studia vytrvale poskytovala.

Abstrakt

FARA, P. *Vybrané metody kriminalistické identifikace: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2021. 67 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Hovorka.

Klíčová slova: kriminalistika, trestní právo, kriminalistické metody, výslech, rekognice, konfrontace, rekonstrukce

Cílem bakalářské práce je, na základě teoretické analýzy dostupných literárních zdrojů, zjistit teoretická východiska vybraných metod kriminalistické identifikace v České republice. Dalším cílem je prezentovat jednotlivé metody z hlediska jejich provedení v kriminalistice.

Teoretická část bakalářské práce se zabývá jednak základními teoretickými východisky, ale také přípravou, taktickým postupem, dokumentací a hodnocením jednotlivých metod. Součástí práce je také kazuistika loupežného přepadení, jako příklad využití kriminalisticko-taktických metod, především pak metody rekognice.

Abstract

FARA, P. *Selected Methods of the Criminal Identification: Bachelor Thesis*.
České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2021. 67 p.
Supervisor: Mgr. Jaroslav Hovorka.

Key words: Criminology, Criminal Law, Forensic Methods, Interrogation, Rekognition, Confrontation, Reconstruction

The aim of the bachelor thesis is, on the basis of the theoretical analysis of available literary sources, to find out the theoretical basic of the topic Selected Methods of the Criminal Identification in the Czech Republic. Another aim is to present each of individual methods in terms of their implementation in criminology.

The theoretical part of the bachelor thesis deals with theoretical background, preparation, tactical procedure, documentation and evaluation of individual methods. Part of the Thesis also includes a Case study of a robbery, as an example of the criminal-tactical methods, especially the method of recognition.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce.....	9
2 Rekognice.....	10
2.1 Teoretická východiska rekognice.....	11
2.2 Druhy kriminalistické rekognice.....	13
2.3 Subjekt a objekt kriminalistické rekognice.....	16
2.4 Příprava kriminalistické rekognice.....	18
2.5 Taktika provedení kriminalistické rekognice.....	22
3 Výslech jako kriminalistická metoda.....	31
3.1 Druhy výslechu, výpověď.....	31
3.2 Příprava a stádia výslechu.....	34
3.3 Taktika a taktické postupy výslechu.....	37
3.4 Dokumentace výslechu.....	40
4 Konfrontace.....	42
4.1 Postup konfrontace.....	43
4.2 Základní zásady konfrontace, místo provedení a její dokumentace.....	44
5 Rekonstrukce.....	47
5.1 Zásady kriminalistické rekonstrukce a její stádia.....	48
5.2 Druhy kriminalistické rekonstrukce.....	50
5.3 Dokumentace a hodnocení kriminalistické rekonstrukce.....	53
6 Kazuistika.....	56
Závěr.....	63
Použitá literatura.....	65

Úvod

Kriminalistická věda, jakožto věda forenzní, je úzce propojena s dalšími forenzními vědami, mezi které spadají také trestně právní vědy. Je s nimi propojena natolik, že některé kriminalistické metody se staly součástí trestního řádu, tedy součástí zákona č. 141/1969 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších novel a doplnění. Zároveň trestně právní disciplíny požadující od kriminalistiky, resp. od kriminalisticko-praktické činnosti, aby alespoň některé vybrané kriminalistické metody, byly provedeny podle předem stanovených podmínek trestního řádu (dále jen TR). To proto, že takto provedené kriminalistické metody a jejich výsledky se mohou stát důležitým důkazním materiálem pro všechny orgány činné v trestním řízení (dále jen OČTŘ), ale jen za dodržení podmínek, které klade TR.

Mezi takové kriminalistické metody patří rekognice, rekonstrukce, výslech i konfrontace. Tyto metody budou v dalších kapitolách práce blíže rozpracovány. Obecně je však možno uvést, že zejména rekognice, tedy znovupoznání, se uplatňuje v policejní práci velmi významně, protože umožňuje identifikovat různé odcizené věci, osoby, které jsou podezřelé ze spáchání konkrétních trestných činů a umožňuje také identifikovat ostatky neznámých zemřelých, ze strany jejich pozůstalých nebo jiných osob, které je velmi dobře znaly.

Rovněž metoda rekonstrukce, zejména rekonstrukce již proběhlého jednání na místě činu, je velmi důležitou metodou, která může odstranit zásadní rozpory mezi tvrzením podezřelých osob a svědky nebo rozpory, které přinesly znalecké posudky. K tomu je nezbytné uvést, že rekonstrukce navazuje v reálném prostředí právě na další z uvedených metod a tou je výslech, popřípadě zvláštní forma výslechu, kterou je konfrontace osob. Obě tyto metody mohou přinést OČTŘ tak významné důkazy, o tvrzení podezřelých osob, nebo naopak některá ztvrzení svědků mohou být ihned vyvrácena. V jiných případech pak přinesou obě tyto metody takové informace a rozpory, že bude nezbytné provést další úkony či realizovat kriminalistické metody rekonstrukce nebo rekognice.

Závěrem je nezbytné uvést, že výše uvedené kriminalisticko-taktické metody mohou přinést takové poznání reálného světa, které umožní identifikovat konkrétní objekt, znovu jej poznat a vše pro potřeby trestního práva zadokumentovat protokolem o výslechu konkrétní osoby.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce bude popsat a objasnit význam kriminalistických metod rekognice, výslechu, konfrontace, a rekonstrukce a uvést příklady jejich uplatnění v policejní praxi.

Práce bude rozdělena do dvou částí, na část teoretickou, která bude převládat, a kde budou shromážděny teoretické poznatky k výše uvedeným metodám, a na část praktickou, ve které bude prezentováno uplatnění kriminalistické metody rekognice. Práce bude obsahovat celkem šest kapitol.

První kapitola bude věnována cíli a metodice této práce, kterým bude prezentace a objasnění kriminalisticky i trestně procesně významných metod, jako jsou rekognice, výslech, konfrontace a rekonstrukce.

Druhá kapitola bude věnována teoretickým východiskům pojmu rekognice. Tento pojem zde bude vysvětlen, rekognice zde bude popsána jako významná metoda využívaná v rámci zvláštních způsobů dokazování. Budou zde prezentovány jednotlivé druhy rekognice, jejich subjekty i objekty a budou zde uvedeny způsoby přípravy a taktika provedení této kriminalistické metody.

Třetí kapitola bude obsahovat základní informace o kriminalistické metodě výslechu, budou zde uvedeny požadavky TŘ na správné provedení této metody. Budou zde uvedeny požadavky na přípravu výslechu, na taktiku jeho provedení a budou popsány některé negativní okolnosti, které se během výslechu mohou vyskytnout.

Ve čtvrté kapitole bude rozebrána kriminalistická metoda konfrontace, což je zároveň jeden ze zvláštních způsobů dokazování. Zde budou uvedeny postupy a základní zásady této metody a budou popsána místa vhodná pro její provedení a také obligatorní a fakultativní formy dokumentace.

Předposlední pátá kapitola bude věnována kriminalistické rekonstrukci. Budou zde prezentovány zásady, stádia, ale také druhy rekonstrukce a potřebná dokumentace a hodnocení výsledků této metody.

Poslední šestá kapitola, bude obsahovat praktickou část této práce, ve které bude prezentována kazuistika loupežného přepadení, jako příklad možného využití kriminalisticko-taktických metod, především pak metody rekognice.

K tvorbě práce budou využity metody analýzy, syntézy a dedukce, metody sběru dat i logického myšlení a kazuistiky.

2 Rekognice

V kriminalistické a trestně procesní praxi se často policejní orgány setkávají s tím, že je nutné, provést úkony vedoucí ke ztotožnění osoby, zvířete či věci. Tyto úkony jsou součástí zvláštní formy identifikace, která probíhá na základě znovupoznání uvedených objektů, a kterou nazýváme **REKOGNICE**.

Znovupoznání objektu člověkem je psychofyziologický proces, který probíhá v mozku člověka, umožňuje mu zapamatování si vnímaného objektu nebo děje a umožňuje mu opětovné vybavení dříve vnímaných reálií. Vzniká tak paměťová stopa, kterou člověk během *rekognice* porovnává s momentálně předváděným objektem. Jinak řečeno, znovupoznávající využívá své *paměťové stopy* proto, aby na základě různých předem vnímaných markantů potvrdil, že daný objekt již viděl a vnímal. Výsledkem tohoto procesu je, buď vyloučení, nebo jednoznačné ztotožnění předváděného.¹

Mozek člověka je schopen, si za vhodných podmínek, dokonale vybavit minulé události, a toho policejní orgány a další orgány činné v trestním řízení (dále jen OČTŘ), využívají během aplikace metody *kriminalistické rekognice* v případech, ve kterých je to nezbytné. Tedy, aby určitá osoba znovupoznala osobu, zvíře či věc a identifikovala ji.²

Je nutno uvést, že na paměťové stopy působí, jak **faktory pozitivní**, tak **negativní** a jak subjektivní, tak objektivní. To vše ovlivňuje provedení a výsledek rekognice.

Mezi **negativní objektivní faktory** řadíme plynutí času, světelné nebo rozhledové podmínky a také dobu, po kterou osoba mohla objekt nebo děj vnímat.

Mezi **pozitivní objektivní faktory** lze řadit dostatek rozhledových podmínek, pěkné počasí, dostatek světla, výrazné markanty pozorovaného objektu apod.

Mezi **subjektivní negativní faktory** se řadí zejména stres, zájem osoby o své okolí, vzdělání a pozorovací talent, jazykové vybavení apod.

Mezi **subjektivní pozitivní faktory** lze zařadit zájem pozorovatele o své okolí, dostatek času na pozorování, schopnosti zapamatovat si detail a dostatek jazykových dovedností k jejich zpětné reprodukci.

Typickým případem negativního subjektivního faktoru, či okolností, pro provedení *rekognice* je **ČAS**. Z hlediska času lze říct, že čím je informace v paměťové

---

¹ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.

² KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.

stopě starší, tím pomaleji si ji její nositel vybavuje a dochází ke ztrátě její vypovídací hodnoty.³

2.1 Teoretická východiska rekognice

V následujících podkapitolách budou prezentována teoretická východiska rekognice, jakožto jedné z metod kriminalistické nauky, jako základní kriminalistická praktická činnost, a také jako trestně procesní úkon.

Úvodem těchto východisek, je nejprve nezbytné definovat, co pojem **REKOGNICE** vlastně znamená. Termín **rekognice** je odvozen z latinského slova *recognitio*, což lze přeložit jako *opětné seznání*.⁴

K definování pojmu **rekognice** lze využívat řadu definic z kriminalistické odborné literatury či trestně právních disciplín. Pro potřeby této práce byly vybrány, definice autorů Musila, Konráda, Suchánka a definice Novotného.

Musil, Konrád a Suchánek uvádějí, že **kriminalistickou rekognici** lze definovat takto: „*Jde o samostatnou metodou kriminalistické praktické činnosti, spočívající v opětvném poznání dříve vnímaného objektu poznávající osobou s cílem ztotožnění objektu.*“⁵

Obdobný pohled na samotnou definici rekognice zastává Novotný, který uvádí, že: „*Rekognicí se rozumí postup, v rámci něhož, podezřelý, obviněný nebo svědek znovu poznává a ztotožňuje konkrétní osobu či věc.*“⁶

Pojem rekognice, jak je výše uvedeno, není svázán jen s kriminalistikou, ale je také pojmem trestně právním. Proto v této části práce bude i tato návaznost objasněna.

Pojem rekognice a její současná právní úprava je uvedena v Trestním řádu (dále jen TR), tedy zákoně č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a jedním z těchto předpisů je zákon č. 255/2001 Sb. Ten je účinný od 1. 1. 2002, a tímto zákonem byly do TR zařazeny „**některé zvláštní způsoby dokazování**“, a to do hlavy páté, oddílu třetího, který je nazván „**DOKAZOVÁNÍ**“.

Touto novelou byly do TR zařazeny vybrané kriminalistické metody, které mají mezi důkazními prostředky nezastupitelné místo. Trestní řád upravuje zejména jejich

³ NAKONEČNÝ, M. *Lexikon psychologie*. 1. vyd. Praha: Vodnář, 1995. 397 s. ISBN 80-85255-74-X.

⁴ OTTO, J. *Ottův slovník naučný*. Díl první. Praha: Vydavatel a nakladatel J. Otto, 1888.

⁵ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. s. 320. ISBN 80-7179-362-0.

⁶ NOVOTNÝ, F. *Trestní právo procesní*. 2. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. s. 271.

procesní postup, závazný způsob dokumentace a specifikuje také použití kriminalistických metod u osob mladších osmnácti let.

Výše uvedená novela TŘ mezi některé zvláštní způsoby dokazování zařadila také *rekognici*. TŘ ji upravuje v ustanovení § 104b, které nese název „**REKOGNICE**“.

V tomto ustanovení se uvádí:

- a) kdy může být rekognice provedena, tedy jaké úkony je předem třeba ještě provést,
- b) jak má být rekognice provedena, tedy způsob, postup a podmínky provedení,
- c) kde může být provedena, tedy místo provedení,
- d) jednoznačně určuje obligatorní a fakultativní způsoby dokumentace tohoto úkonu.⁷

Kriminalistika, pak plně respektuje požadavky trestního řádu a dále tuto metodu upravuje tím, že stanovuje:

- a) kriminalistické metody, které lze v jejím průběhu využívat,
- b) určuje základní zásady rekognice,
- c) určuje kriminalistické taktické postupy pro provedení rekognice,
- d) doporučuje prostředky, tedy technické vybavení pro provedení a dokumentaci tohoto kriminalisticko-praktického i trestně procesního úkonu,
- e) stanovuje druhy rekognice a
- f) upozorňuje na jednotlivé zvláštnosti provedení, u každého druhu rekognice.

TŘ i kriminalistika stanovily jako **základní zásady rekognice**, zásadu:

- a) Nezastupitelnosti**
- b) Neopakovatelnosti**
- c) Neodkladnosti**

Zásada **NEZASTUPITELNOSTI** osoby znovupoznávající při identifikaci pojednává o tom, že osobou znovupoznávající může být pouze osoba, která v minulosti vnímala osobu, nebo věc, která jí je v současnosti předváděna.⁸

---

⁷ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo procesní*. 4., akt. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005. ISBN 80-86432-20-3.

⁸ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 346 s. ISBN 80-7179-878-9.

Zásada *NEOPAKOVATELNOSTI ÚKONU*, vyjadřuje situaci poté, co osoba znovupoznávající, již jednou ztotožnila objekt a při rekognici se tak vytváří nový myšlenkový obraz objektu. Ten může sugestivně ovlivnit znovupoznání při rekognici opakované, z toho lze vyvodit neopakovatelnost rekognice jako takové.⁹

Zásadu *NEODKLADNOSTI REKOGNICE*, můžeme shledávat v tom, že je zapotřebí neodkladovat provedení rekognice zadržené osoby, nebo věci po spáchání trestného činu, poškozeným nebo očitým svědkem, ještě před zahájením trestního stíhání. V policejní praxi, se nejčastěji jedná o trestné činy loupeže, pokusu vraždy, vraždy, znásilnění či krádeže.¹⁰

2.2 Druhy kriminalistické rekognice

Kriminalistická nauka pod pojmem „*REKOGNICE*“, tedy „*kriminalistická rekognice*“, rozlišuje několik druhů znovupoznání, kterými jsou rekognice:

- a) **podle původnosti předváděného objektu,**
- b) **podle charakteru předváděných objektů,**
- c) **podle charakteru identifikačních znaků objektu,**
- d) **podle způsobu předvádění objektu,**
- e) **„rekognice prázdná“.**

Podle původnosti předváděného objektu pak dělíme rekognici na znovupoznání:

1. objektů in natura (předváděné objekty jsou skutečné),
2. podle modelů (obvykle fotografie ztotožňovaných objektů).¹¹

K rekognici in natura je nutné uvést, že se jedná o objekty skutečné, které jsou fyzicky předváděny subjektu rekognice k znovupoznání. Je důležité podotknout, že pokud tak lze zajistit k rekognici in natura ztotožňovanou osobu, zvíře či věc, pak má vždy přednost před provedením rekognice podle fotografie.

---

⁹ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. 321 s. ISBN 80-7179-362-0.

¹⁰ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo procesní. 4.*, akt. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005. ISBN 80-86432-20-3.

¹¹ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. 321 s. ISBN 80-7179-362-0.

K rekognici podle fotografie se přistupuje zejména v případech, kdy nelze ztotožňovanou osobu zajistit, je například nezvěstná nebo její totožnost není zjištěna. Rekognice dle fotografie nebo podle modelů nesmí bezprostředně předcházet rekognici in natura. To znamená, že po provedení rekognice dle fotografií nesmí navazovat bezprostřední provedení rekognice in natura. Mezi provedením těchto úkonů musí být dodržen určitý časový rozestup.¹²

Podle charakteru předváděných objektů, dělíme rekognici na znovupoznání:

1. **osob** živých osob, mrtvol a jejich částí,
2. **věcí** movitých nemovitých,
3. **zvířat** živých zvířat i mrtvých.

Při **rekognici osob** poznává subjekt živé osoby, nebo mrtvolu a jejich částí. U provedení rekognice živých osob je zde především povinnost, kterou nám stanovuje TŘ, aby objekt rekognice, tedy živá osoba, byla při rekognici předváděna spolu s dalšími nejméně třemi objekty rekognice současně. Naopak při rekognici mrtvol a jejich částí se této povinnosti neužívá, neboť již samotné znovupoznání objektu bývá pro subjekt rekognice nepříjemný a způsobuje určitou psychickou zátěž. Z tohoto důvodu se tedy rekognice mrtvol a jejich částí provádí bez využití dalších prizvaných objektů rekognice.¹³

Při **rekognici věcí** se může jednat o věci movité či nemovité. Movitými věcmi bývají většinou věci odcizené nebo sloužící jako zbraň či nástroj ke spáchání trestného činu, ale také věci, které pachatel na místě činu odhodil či zapomněl. Rekognice nemovitých věcí se v praxi příliš často nepoužívá, vhodnější je využít prověrku výpovědi na místě.¹⁴

Při **rekognici zvířat** lze znovupoznávat zvířata živá i mrtvá, a to zejména podle jejich barvy srsti, zubů apod.¹⁵

---

¹² FRYŠTÁK, M. *Dokazování v přípravném řízení*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 259 s. ISBN 978-80-210-7687-7.

¹³ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. 321 s. ISBN 80-7179-362-0.

¹⁴ ČÍSAŘOVÁ, D., FENYK, J., GRÍVNA T. *Trestní právo procesní*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-735-734-85.

¹⁵ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. 321 s. ISBN 80-7179-362-0.

Podle charakteru identifikačních znaků objektu, na rekognici:

1. Dle **anatomicko-morfologických znaků osob, věcí a zvířat**, tedy znaků zjevných, resp. znaků statických, které se týkají vnější schránky objektu.
2. Dle **vnějších znaků movitých i nemovitých věcí**, pak lze provést jejich znovupoznání podle specifických vnějších znaků, které jsou viditelné a mezi ně řadíme barvu, tvar objektu, poškození a jiné markanty, podle kterých lze přesně identifikovat danou věc.
3. Dle **funkčních znaků, tedy podle znaků dynamických**, které se týkají pohybu osob, jako například držení těla, chůze, hlas apod. Obdobné funkční znaky lze najít také na věcech či zvířatech. U znovupoznání zvířat sleduje a hodnotí zejména opeření, barvu srsti, zvláštní znamení, jizvy, tetování, obsah čipu apod.¹⁶

Podle způsobu předvádění objektu, kriminalistika uvádí rekognici:

1. **ve skupině spolu s přivzatými objekty**, tudíž jsou předvedeny všechny objekty najednou, a to je také nejčastější způsob předvedení objektů při rekognici podle anatomicko-morfologických znaků osob provedené in natura,
2. **s předvedením pouze jednoho identifikovaného objektu**, s tou se lze ve zvýšené pravděpodobnosti setkat u neznámých mrtvol,
3. **s předvedením identifikovaného objektu a přivzatých objektů jednotlivě**, kdy dochází k předvedení objektů po sobě, s tím se lze setkat především u nemovitostí, nebo u osob, u nichž znovupoznávající hodnotí a srovnává se svojí pamětí funkční znaky, jakými jsou chůze, držení těla, hlas, gestikulace, způsob chůze apod.¹⁷

V policejní praxi často dochází k prolínání jednotlivých, výše uvedených, druhů kriminalistických rekognic. Mezi typický příklad lze zařadit znovupoznání osob, zejména pachatelů závažných trestných činů. V tomto případě dochází k propojení rekognice „**Podle charakteru předváděných objektů**“, „**Podle charakteru identifikačních znaků objektu**“ a **Podle způsobu předvádění objektu, a to ve skupině spolu s přivzatými objekty**.

---

¹⁶ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. 321 s. ISBN 80-7179-362-0.

¹⁷ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. 322 s. ISBN 80-7179-362-0.

Je tomu tak proto, že znovupoznávající opětovně poznává jemu představovanou osobu mezi dalšími osobami a on musí odlišit od sebe osobu podezřelou od osob ostatních, které se jen rekognice účastní.

Zpravidla znovupoznávající hodnotí zejména anatomicke-morfologické znaky všech osob a srovnává je se znaky, které si o osobě znovupoznávané v minulosti uložil do paměti. Je nepochybné, že k tomu hodnotí také statické znaky všech osob, které jsou osobě znovupoznávající představeny. Znovupoznávající pak porovnává a hodnotí u všech takových osob např. výšku, barvu hlasu nebo barvu pleti, barvu, délku a tvar vlasů, barvu očí, rysy tváře, tvar lebky, nosu atd. Z funkčních znaků osob lze při rekognici využít typ chůze, držení těla, hlas, gestikulaci, řeč a způsob vyjadřování a také další individuální zvláštnosti člověka, kam patří tetování, jizvy po operaci, markanty vzniklé prodělanými úrazy apod.

Tzv. „*rekognice prázdná*“, je zvláštním typem rekognice, při které je subjektu rekognice předvedena skupina objektů, kde objekt určený k rekognici úmyslně chybí. Tento typ rekognice se využívá zejména v případech, ve kterých se znovupoznávající nejvíce jako důvěryhodný. TŘ prázdnou rekognici žádným způsobem neupravuje, nicméně tím ani nelze tvrdit, že by její provedení bylo TŘ zakázáno.

Rekognice prázdná má především zabránit, pouhému hádání znovupoznávajícího, tedy předejít chybnému rozpoznání objektu rekognice v situacích, ve kterých lze předpokládat ze strany znovupoznávajícího unáhlené označení některého z předváděných objektů, který nejvíce odpovídá jím uvedenému popisu.

Jestliže znovupoznávající tedy označí při prázdné rekognici některý z předvedených objektů a k tomuto uvede, že si je svojí volbou naprosto jist, nelze pak očividně další možné rekognici a z ní vzešlému důkazu, přikládat důkazní sílu.¹⁸

2.3 Subjekt a objekt kriminalistické rekognice

Subjekt a objekt kriminalistické rekognice jsou základní pilíře této kriminalistické metody znovupoznání, zejména objektů. Bez subjektu a objektu kriminalistické rekognice by rekogniční poznání nebylo proveditelné, a to jak z pohledu kriminalistiky, tak z pohledu trestního práva.

---

¹⁸ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.

Subjektem rekognice je osoba, která poznávaný objekt bezprostředně vnímala v minulosti a má uloženou paměťovou stopu o jejích markantech a znacích. To vylučuje, tzv. „*třetí osobu*“, která se o objektu dozvěděla zprostředkovaně a objekt tak žádným způsobem nemohla v minulosti vnímat, natož mít uloženou paměťovou stopu o znovupoznávaném objektu rekognice.¹⁹

Subjekt může být tedy osoba, jež nezná nebo by neměla znát objekt rekognice. Vnímala však tento objekt rekognice při souvislosti s určitou událostí, jako je například páchaní trestné činnosti, při které mohla být v postavení poškozeného či svědka. Není také vyloučeno, že subjektem rekognice nemůže být i podezřelá či obviněná osoba.²⁰

Kriminalistika pro samotný *subjekt rekognice* využívá hned několik označení, jako osoba poznávající či ztotožňující osoba, ale také termín svědek. Nejčastěji se v policejní praxi za znovupoznávajícího označuje osoba, která se stala svědkem nějaké události.²¹

Objektem rekognice je individuální osoba, věc či zvíře, která vlastní soubor neopakovatelných znaků a vlastností a tento soubor, nebo alespoň jeho větší část je uložen v paměti znovupoznávající osoby. Tento soubor znaků umožňuje objekt ztotožnit či vyloučit ze skupiny předvedených objektů. Během procesu rekognice si subjekt rekognice musí již dříve vnímané a zapamatované znaky o znovupoznávaném objektu vybavit, porovnat s reálným odrazem, který vnímá nyní a správně je vyhodnotit.²² Tím dojde ke ztotožnění znovupoznávaného objektu s jeho s dříve vnímaným obrazem.

Jinými slovy jde o to, že kriminalistickou praxí bylo ověřeno, že každá osoba, věc, nebo zvíře, je nositelem specifických znaků a vlastností, kterými se od sebe navzájem odlišují a také to, že žádná osoba, zvíře či věc nejsou na světě absolutně totožné. Díky těmto specifickým znakům je možné ztotožnit předváděný objekt.

Subjekt, neboli znovupoznávající osoba, si však musí **správně vybavit** již dříve vnímané specifické znaky, ty pak porovnat s předváděným objektem v průběhu rekognice, a nalezne-li mezi nimi shodu, lze konstatovat, že došlo ke znovupoznání, tedy ztotožnění objektu rekognice.

---

¹⁹ SVOBODA, I. *Kriminalistika*. Ostrava: Key Publishing, 2016. ISBN 978-807418-259-4.

²⁰ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 158 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

²¹ KONRÁD, Z., VESELÁ, J. *Rekognice*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2008. ISBN 978-80-7251-269-0.

²² SVOBODA, I. *Kriminalistika*. Ostrava: Key Publishing, 2016. ISBN 978-807418-259-4.

Z pohledu trestního řádu je tak předmětem rekognice ztotožnění předvedeného objektu subjektem rekognice.

2.4 Příprava kriminalistické rekognice

Na základě poznatků kriminalistické a soudní praxe byl trestním řádem vysloven požadavek na důkladné provedení přípravy rekognice. Je nezbytné podotknout, že TŘ i kriminalistika stanovuje samostatné úkony, které je třeba vykonat, aby vlastní rekognice proběhla podle požadavků TŘ i kriminalistiky.

Přípravu rekognice tak lze rozdělit na přípravu:

- a) podle TŘ, která je upravena v §104b a skládá se ze dvou základních fází, kterými jsou výslech, který upravuje jako trestně procesní úkon § 104b odst. 2 TŘ a vlastní rekognici, tedy vlastní průběh znovuzpoznání.
- b) podle kriminalistiky.²³

Pro potřeby této práce bude podrobně proveden rozbor přípravy k rekognici podle kriminalistické nauky a praxe. Kriminalistika vlastní přípravu dělí na část „*obsahovou*“ a část „*organizační*“. Přípravu rekognice, však provádí policejní orgán.

OBSAHOVOU ČÁST lze rozdělit na dvě fáze:

- a) analytickou fázi a
- b) fázi syntetickou.²⁴

Analytická fáze obsahové přípravy, je ta část přípravy k rekognici, ve které policejní orgány sumarizují, analyzují a rozebírají obsah dosud zjištěných informací a důkazních materiálů, na jejichž podkladě je třeba rozhodnout o tom, zda, kdy a kde rekognici realizovat a určit, kdo budou subjekty a objekty znovuzpoznání.

Tyto orgány musí správně vyhodnotit, zda jsou splněny všechny zákonné podmínky k provedení rekognice, zda byly provedeny všechny úkony stanovené TŘ, které rekognici předcházejí a zda jsou splněny požadavky kriminalistiky na provedení rekognice.²⁵

²³ ŠÁMAL, P. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0.

²⁴ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. 322 s. ISBN 80-7179-362-0.

²⁵ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 161-162 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

Pokud vše hodnotí kladně, pak dále v analytické fázi policejní orgány provedou rozbor dosud shromážděných materiálů, které mají k dispozici ke konkrétnímu případu. Jde zejména o rozbor obsahu výpovědi, zejména poznávajícího svědka za účelem zjištění identifikačních znaků poznávaného objektu, informace o podmínkách, které panovaly na místě a v době spáchání trestného činu a jaké byly možnosti vnímání ze strany znovupoznávajícího, jaké byly světelné podmínky, vzdálenost, na kterou objekt vnímal. Policejní orgány musí také vyvodit opodstatnění závěru o tom, že poznávající osoba je schopna poznat identifikovaný objekt a možnosti nepříznivého psychologického dopadu na ni atd.²⁶

Syntetická fáze obsahové přípravy, je fáze, v níž policejní orgány plánují provedení samotné **KRIMINALISTICKÉ REKOGNICE**. V této fázi tyto orgány musí rozhodnout a zajistit potřebné lidské, materiální a technické zabezpečení.²⁷

Na základě předcházejícího rozboru přípravy, znalostí o důkazních materiálech, o tom, co má být zjištěno a o identifikované i identifikující osobě, policejní orgán připraví plán rekognice. V plánu rekognice by měly být zahrnuty tyto body:

- a) čas, kdy bude úkon proveden,
- b) místo provedení rekognice, kde bude provedena,
- c) subjekt rekognice, kdo bude osobou znovupoznávající, a tuto také před úkonem ztotožnit,
- d) objekt znovupoznání, tedy, kdo bude znovupoznáván a kolik osob bude přivzato k této osobě, jak budou ustrojeni, jaké budou barvy pleti, výšky, tvaru postavy apod.,
- e) stanovit za jakých podmínek má znovupoznávající objekt identifikovat, pak lze provádět rekognici v reálném prostředí, například na ulici, za konkrétních světelných podmínek,
- f) kde bude přítomen obhájce podezřelé, resp. obviněné osoby,
- g) určit, jaké další osoby budou rekognici přítomny, psycholog, psychiatr, znalec z oboru všeobecného lékařství, ze soudního lékařství apod.,
- h) připravit postup, jak bude celý úkon dokumentován a na jaké technické prostředky,

---

²⁶ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.

²⁷ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 162 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

- i) připravit možnost reagovat na další konkrétní situace a aktuální vývoj tohoto úkonu.

Závěrem lze konstatovat, že takováto příprava k rekognici nemusí být zpracována písemně, postačí poznámky, které policejní orgán může vhodně využívat.²⁸

ORGANIZAČNÍ PŘÍPRAVA REKOGNICE, dle Musila a kol. (2001), spočívá v přípravných činnostech přímo směřujících k provedení rekognice. Můžeme ji rozdělit do čtyř částí, a to na část:

1. ve které se připravují subjekty a objekty rekognice k provedení úkonu, tedy jde o přípravu poznávajících osob a objektů rekognice,
2. snahu o zajištění shodnosti podmínek, za kterých byl poznávaný objekt subjektem vnímán a
3. snaha o zabránění, aby byl identifikovaný objekt ukázán znovupoznávajícímu před rekognicí,
4. příprava sil a dokumentačních prostředků a specialistů k jejich obsluze.

Příprava poznávajících osob a objektů rekognice

Přípravou objektů rekognice tak rozumíme zajištění shodných druhových identifikačních znaků objektů, tedy u osob, aby měly přibližně stejnou výšku, obdobnou postavu, stejnou barvu pleti, stejnou barvu vlasů apod. U věcí pak je nutno zajistit, aby měly obdobný nebo stejný tvar, barvu, rozměr nebo, aby byly vyrobeny ze stejného materiálu.

V rámci přípravy rekognice, policejní orgán, který tento úkon povede, poučí osobu znovupoznávanou o jejich právech a povinnostech, a také ji sdělí, jak se má chovat v průběhu rekognice. Obdobně poučí a instruuje ostatní přivzaté osoby, které se znovupoznání budou účastnit, jako objekty tohoto úkonu.

Zajištění shodnosti podmínek, za kterých byl poznávaný objekt subjektem vnímán

To je v mnoha případech zásadní podmínkou správného provedení rekognice, jejím účelem je identifikace představeného objektu. Zejména u případů nejzávažnější trestné činnosti, které probíhaly v reálném prostředí je nezbytné tomuto požadavku

---

²⁸ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.

vyhovět a rekognici provést v reálném prostředí za obdobných podmínek, které panovaly v době, ve které znovupoznávající znovupoznávaného vnímal. Takovým prostředím může být rušná ulice města, odlehlé místo, nebo objekt, kde k trestnému činu došlo.

Pokud není možné provést rekognici v reálném prostředí, provede se v prostředí umělém, kde lze regulovat např. intenzitu osvětlení, měnit vzdálenosti mezi osobou poznávanou a znovupoznávající, měnit také délku doby vnímání znovupoznávajícím, způsob a hlasitost řeči nebo požadavek, aby znovupoznávaný pronesl nějaká konkrétní slova nebo věty apod. Shodnost podmínek vnímání je však vždy třeba zvažovat individuálně v závislosti na možnostech policejního orgánu a závažnosti věci.

Zabránění ukázání identifikovaného objektu či modelu před samotnou rekognicí

Dodržení tohoto požadavku plyne z TR, a je to také základní podmínka správného provedení rekognice, kterou vyžaduje i samotná kriminalistika. Tato podmínka patří mezi jedno z nejdůležitějších opatření, které musí přijmou policejní orgán, aby zajistil objektivnost výsledku rekognice. Platí tedy pro policejní praxi, že znovupoznávaný a znovupoznávající se setkají až na místě rekognice. V opačném případě lze takovou rekognici považovat za nevěrohodnou a nelze ji připustit jako důkaz pro další OČTR.

Příprava sil a dokumentačních prostředků

Je poměrně náročná, zejména logistická činnost, především v případech, ve kterých se rekognice provádí v reálném terénu. Právě pro rekognici v terénu platí, že policejní orgán musí zvážit a zajistit síly, tedy určit počty policistů, kteří se budou na úkonu podílet, včetně ochrany subjektů i objektu rekognice a také, aby se zabránilo zmaření tohoto úkonu, například útekem osoby znovupoznávané nebo provedením ataku na výše uvedené osoby ze strany přihlížejících osob.

Často je nezbytné přizvat k úkonu kriminalistické techniky, konzultanta, lékaře s posádkou zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS), soudní znalce, vybrat vhodné figuranty, požádat o spolupráci základní či pomocné složky integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), například hasiče, strážníky obecní policie, záchranáře, kynology se psy apod.

V reálném prostředí je nezbytné stanovit, které technické prostředky k dokumentaci rekognice budou využity. Sem lze zařadit, motorová vozidla, kterými se budou účastníci úkonu přemísťovat, osvětlovací tělesa, televizní nebo jiná vhodná

záznamová technika, radiostanice, plastové pásky s policejními nápisy pro vytyčení místa proti vstupu nepovolaných osob.

Pokud se jedná o místnosti, které jsou k tomu uzpůsobené v budovách policie, jedná se o pracoviště k tomuto úkonu již vybavené, a to jak technikou, tak vhodným zázemím, do kterého lze umístit znovupoznávanou osobu tak, aby nedošlo ke kontaktu se znovupoznávajícím. V tomto případě příprava této místnosti a techniky spočívá na specialistovy, který bude celý úkon zaznamenávat a tím bývá kriminalistický technik, kterého instruuje policejní orgán odpovědný za správné a kvalitní zadokumentování celého průběhu rekognice.²⁹

Poté, co rekognice proběhla, kriminalistika doporučuje provést její vyhodnocení, či hodnocení. K tomu určila dvě základní hlediska, kterými jsou:

- a) **hledisko jejího průběhu**, přičemž hodnocení průběhu zahrnuje zejména zhodnocení, zda byly nebo nebyly dodrženy procesní podmínky stanované TŘ, zda byl celý průběh řádně zadokumentován, zda účastníci úkonu dodrželi stanovený postup apod.,³⁰
- b) **hledisko konečného výsledku**, tedy zda došlo ke splnění sledovaného účelu provedení rekognice. Jinak řečeno, ztotožňující osoba jednoznačně znovupoznala objekt ztotožňovaný a podle jakých znaků. Samotná důvěryhodnost provedené rekognice se pak zvyšuje přesností popisu jednotlivých identifikačních znaků objektu poznávání. Takovouto identifikaci podporuje i skutečnost, že znovupoznávající znovupoznávanou osobu nebo jiný objekt poznal mezi několika dalšími přibrávanými objekty a rozhodnost subjektu s jakou ztotožnila osobu znovupoznávanou.³¹

2.5 Taktika provedení kriminalistické rekognice

Taktikou provedení kriminalistické rekognice rozumíme plánovanou a promyšlenou činnost policejního orgánu nebo jiného OČTŘ, která je založena na ověřených a reálných skutečnostech, které mohou přispět ke zjištění pachatele

---

²⁹ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. 323-324 s. ISBN 80-7179-362-0.

³⁰ KONRÁD, Z., VESELÁ, J. *Rekognice*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2008. ISBN 978-80-7251-269-0.

³¹ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. ISBN 80-7179-362-0.

konkrétního trestného činu. Kriminalistická nauka i praxe doporučují dodržovat ověřené postupy, na nichž je kriminalistická taktika provedení rekognice založena. Tyto postupy v sobě zahrnují zjištěná a policejní praxí prověřená, nadcházející pravidla, která je třeba dodržet, aby kriminalistická rekognice proběhla bez komplikací. Mezi tyto pravidla řadíme:

1. **Předvádět objekty zpravidla současně ve skupině.**
2. **Přivzaté objekty musí být podobné a druhově shodné s objektem.**
3. **Předvádět jen jeden identifikovaný objekt mezi přibranými objekty.**
4. **Zachovat sled rekogničního úkonu.**
5. **Výslech znovupoznávající osoby předchází provedení úkonu.**
6. **Kolik je znovupoznávajících, tolik znovupoznání během jedné rekognice.**

Pravidlo *předvádět objekty znovupoznání zpravidla současně ve skupině*, platí pro živé osoby nebo pro znovupoznání věci. To tedy znamená, že znovupoznáváný se zařadí mezi další přibrané osoby. Z toho plyne, že se přibrané objekty spolu se ztotožňovaným objektem ukazují současně v jedné skupině, a to proto, aby ztotožňující osoba mohla jednoohrniskově vnímat celou ukázanou skupinu předváděných objektů najednou, z jednoho místa. Všechny předváděné objekty jsou tak v jednom zorném poli osoby ztotožňující, která tak může najednou pozorovat a srovnávat vnímaný obraz se svojí paměťovou stopou o poznávaném objektu.

Pravidlo, ve kterém se uvádí, že *přivzaté objekty musí být podobné a druhově shodné s objektem*, jež má být identifikován, znamená, že znovupoznáváný objekt má být představen mezi dalšími objekty obdobného charakteru, podoby, vlastností, tvaru apod. Tomu je třeba věnovat pozornost již v přípravě rekognice, a to s ohledem na druh a zvláštnosti konkrétní rekognice. Lišit se tak bude například příprava a provedení rekognice osoby in natura, tedy dle anatomicko-morfologických znaků od přípravy a provedení rekognice osoby podle modelu (fotografie).

Pravidlo o tom, že je vhodné *předvádět zpravidla jen jeden identifikovaný objekt mezi přibranými objekty*, se využívá v případech, pokud je zapotřebí v téže věci identifikovat několik objektů. Více znovupoznáváných objektů, několik znovupoznání v rámci jedné rekognice. Znovupoznávající znovupoznává postupně více osob nebo objektů po jednom, mezi dalšími přibranými objekty. Zde musí být zabezpečen

policejním orgánem dohled nad tím, aby se ztotožňované osoby mezi sebou navzájem verbálně či neverbálně nedorozumívaly a neznemožnily nebo negativně ovlivnily průběh rekognice.

Pravidlo o *zachování sledu rekogničních úkonů*, požaduje, aby se dodržel celkový postup během rekognice, jak doporučuje kriminalistika, nebo jak si jej stanovil policejní orgán. Tento postup je zpravidla následující:

- a) Samostatné a oddělené poučení osob ztotožňujících i ztotožňovaných o jejich právech, povinnostech a o jejich chování během rekognice.
- b) Předem určit místo, kde bude během úkonu znovupoznávající a nechat na volbě znovupoznávaného, kam si mezi osoby přibrané stoupne a jaké číslo si zvolí.
- c) Přivést nebo přivolat znovupoznávající osobu před předváděnou skupinu objektů s vyzváním, aby si objekty pozorně prohlédla, přičemž pokud by znovupoznala některý objekt, tak aby ho označila ukázáním na něj a sdělením jeho pořadového čísla.
- d) Umožnění poznávající osobě prohlédnutí objektů ze všech stran s poskytnutím dostatku času.
- e) Prostřednictvím policejního komisaře, jež řídí průběh rekognice, má poznávající osoba právo požádat kohokoli z předváděných objektů rekognice k činnostem, při kterých znovupoznávaný objekt vnímala.

Kriminalistika i TŘ trvají na dodržování pravidla o tom, že *výslech znovupoznávající osoby předchází provedení úkonu*. V praxi je tento sled úkonů typický pro rekognici objektu ve zrakové senzorické oblasti.

V posledním pravidle, *kolik je znovupoznávajících, tolik znovupoznání během jedné rekognice*, je zapracován požadavek na to, aby bylo provedeno tolik dílčích znovupoznání, kolik je znovupoznávajících, i když poznávají jen jeden objekt, a to vše v rámci jedné rekognice. I zde platí ověřená zásada, že poznávající osoby před i v průběhu těchto úkonů je třeba od sebe navzájem izolovat. Předchází se tak jejich vzájemnému vědomému nebo bezděčnému ovlivňování.³²

---

³² STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 167-169 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

V praxi jsou přibraní účastníci nejčastěji příslušníci policie, jejichž účast je výlučně dobrovolná stejně tak, jako u osoby znovupoznávané. V mnohých případech jde ovšem o praktickou nedosažitelnost vhodných figurantů, zejména pokud se jedná o realizaci rekognice osob, které náležejí do různých etnik nebo pokud by bylo nutno znovupoznávat osoby mladší osmnácti let.³³

SKRYTÁ REKOGNICE, je zvláštní druh kriminalistického znovupoznání, které se provádí za stejných požadavků a pravidel, jako běžné kriminalistické rekognice výše uvedené, s tím rozdílem, že osoba znovupoznávaná a znovupoznávající jsou od sebe odděleny jednocestným zrcadlem ve speciálním, k tomu zařízeném policejním pracovišti. To umožní osobě znovupoznávané dobře si prohlédnout osobu znovupoznávanou i osoby přibrané. Avšak osoba znovupoznávaná nikdy neuvidí osobu znovupoznávající.³⁴

Z hlediska provedení rekognice skryté bývá nejčastěji využíváno polopropustného (též jednosměrného či jednocestného) zrcadla. Polopropustné zrcadlo umožňuje průhled poznávajícímu subjektu pouze jednostranný (zpravidla při zhasnutí v jedné z místností), a tedy osobě umožňuje pohled pouze na poznávané osoby, ale ne na něho samotného. Při rekognici je dále využíváno jedno-ohniskového pozorování, jež umožňuje vnímání současně probíhající rekognice, a s tím spojený princip relativního poměrování, které vede k nejspolehlivějšímu určení pachatele.³⁵

Výše uvedená a popsaná pravidla kriminalistická praktická činnost využívá během realizací jednotlivých druhů kriminalistických rekognic, mezi něž řadíme:

- a) Rekognice živých osob in natura**
- b) Rekognice živé osoby podle funkčních a dynamických znaků**
- c) Rekognice movitých věcí in natura**
- d) Rekognice nemovitých věcí**
- e) Rekognice podle modelů**

---

³³ FRYŠTÁK, M. *Některé aspekty rekognice v praxi přípravného řízení a povinnost účasti obviněného jako poznávané osoby na ní*. Kriminalistika. [online]. Praha: Magnet-Press, 2004, Roč. 37, č. 4, s. 282-291. [cit. 18. 9. 2012]. ISSN 1210-9150. Dostupné z:

http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2004/0404/frystak1_info.html/

³⁴ ŠÁMAL, P. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0.

³⁵ DVOŘÁK, M. *Rekognice osob v trestním řízení*. Praha: 2017. Diplomová práce. Karlova univerzita, Katedra trestního práva. Vedoucí práce JUDr. Bc. Vladimír Pelc, Ph.D.

Rekognice živých osob in natura

V případě rekognice živých osob in natura dochází ke znovupoznání prostřednictvím anatomicko-morfologických znaků, které jsou typické pro každého jednotlivce a zároveň je od sebe odlišují. Tento typ rekognice probíhá za účasti osoby znovu poznávající, osoby znovu poznávané a dalších nejméně tři osob, které osobu znovupoznávanou doplňují. Všechny tyto osoby musí dodržovat pravidla, která jsou pro zdárný průběh zásadní. Proto jsou všechny tyto osoby před kriminalistickou rekonstrukcí poučeny.

Poučení osoby ztotožňované. Tato osoba je poučena OČTŘ o svých právech, dle svého procesního postavení. Obecně lze říci, že OČTŘ poučí tuto osobu o tom, že má právo na to, aby si:

- a) vybrala místo, kde bude stát v čase, ve které bude úkon probíhat,
- b) zvolila číselné označení své osoby (např. 1-4), atd.
- c) **OČTŘ ji poučí i o jejích povinnostech, mezi které patří:**
  1. nemluvit na osobu ztotožňující, pokud k tomu nebyla vyzvána,
  2. vyhovět výzvam kriminalisty, jako například pootočení se, obrácení se, pronesení požadovaného slova, (podezřelý či obviněný však toto činit nemusí, pokud sám nechce),
  3. řídit se pokyny kriminalisty, který rekognici řídí.

Všechny poznávané osoby jsou vybaveny tabulkou s číslem v postupné číselné řadě. Ztotožňovaná osoba má možnost si zvolit číslo a místo mezi přizvanými osobami. Jakmile jsou všechny objekty poznávání na svých místech, je přivedena poznávající osoba.

Poučení osoby ztotožňující. I tato osoba musí být OČTŘ poučena, o jejích právech i povinnostech. Co se týká práv ztotožňující osoby, patří mezi ně právo:

- a) na skrytou rekognici,
- b) požadovat prostřednictvím vedoucího kriminalisty určité jednání předváděných objektů (např. promluvení, otočení atp.)

Mezi povinnosti ztotožňující osoby řadíme:

- a) vyslovení závěru ke ztotožnění předváděného objektu, tedy určení totožnosti (označení pořadového čísla a místa, kde osoba stojí),
- b) uvedení znaků a zvláštností, na základě kterých, osobu znovu poznává.

Poznávající osoba je poučena a je vyzvána, aby uvedla, zda poznává ztotožňovanou osobu, a poté ji označila. Poznávající osobě je poskytnut dostatek prostoru, aby si mohla všechny objekty prohlédnout. Trestní řád nikterak neupravuje otázku, kdy přesně by měl být vysloven závěr o znovupoznání poznávající osobou, ale v praxi se policejní orgán obvykle setkává s tím, že závěr poznávající osoba uvádí zpravidla do několika málo minut, od předvedení všech ztotožňovaných osob. Po provedení znovupoznání poznávající osobou se tato osoba vyslechne ke znakům, podle kterých předvedený objekt znovu poznala.³⁶

Rekognice živé osoby podle funkčních a dynamických znaků

Pod rekognicí na základě ***funkčních či dynamických znaků*** si lze představit rekognici:

- a) podle hlasu či
- b) řeči.

Je to typ obtížnější rekognice, která se provádí na základě anatomicko-morfologických znaků každého jednotlivce, protože funkční a dynamické znaky lze vědomě měnit. Tato rekognice je však založena na dynamickém stereotypu, který je u každého člověka neměnný. ***Dynamickým stereotypem*** rozumíme totiž osvojený soubor úkonů a činností, jež jsou vykonávány na základě stálého podnětu. Dle autora Konráda a kol., by měla být prováděna skrytě, tudíž o ní ztotožňovaný objekt rekognice v době uskutečnění neví. Účelem tohoto provedení je především to, že ztotožňovaný objekt rekognice, tak nemůže úmyslně měnit svůj dynamický stereotyp a tím případně ovlivnit výsledek rekognice.³⁷

Rekognice movitých věcí in natura

Pokud jde o věc, kterou subjekt dobře zná, pak je znovupoznání poměrně snadné. Subjekt tak může v předchozím výsledku uvést konkrétní znaky, či detaily, o kterých může vědět zpravidla pouze majitel či osoba, která byla s věcí dlouhodobě ve styku. V průběhu rekognice pak může subjekt přímo znaky ukázat a vyšetřovatel pak může následně výsledek objektivizovat porovnáním s předchozí výpovědí subjektu.

---

³⁶ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. 33 s. ISBN 978-80-7380-547-0.

³⁷ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. 33 s. ISBN 978-80-7380-547-0.

Komplikovanější je pak znovupoznání věcí, které byly vnímány subjektem rekognice pouze v souvislosti s danou událostí. Subjekt totiž obvykle neměl možnost si poznávanou věc podrobně prohlédnout a nezná tak detailní znaky věci. Z tohoto důvodu pak dochází obvykle jen k určení skupinové příslušnosti předvedené věci.³⁸

Nejběžnější je v praxi právě rekognice věcí movitých, jako jsou cennosti vyrobené z drahých kovů, nebo věci, které pachatel užil k trestnímu jednání, jako vrtačka nebo páčidlo.³⁹

Rekognice nemovitých věcí

K rekognici nemovitých věcí dochází velmi vzácně, zejména pokud je zapotřebí znovupoznání terénu, místnosti, bytu či budovy. Stejně jako u předchozích druhů rekognice i v tomto případě je subjekt nejprve podroben výslechu, při němž uvede podstatné znaky objektu. Identifikačními znaky může být například poloha místnosti, rozmístění oken, způsob výmalby či vzor tapet. Následně je poznávajícímu subjektu dána možnost si v klidu a dobře prohlédnout například místnost a případně upozornit na další detaily. Věci nemovité se subjektu předvádí vždy samostatně, nikoli ve skupině.⁴⁰

Rekognice podle modelů

V tomto druhu rekognice se znovupoznávající pokouší identifikovat znovupoznávaný objekt podle *modelů*, který může být dvojrozměrný nebo také trojrozměrný. V policejní praxi se k tomu využívají:

- a) **Fotografie.**
- b) **Modely.**
- c) **Spojení fotografie a následně in natura.**

Tento typ rekognice se provádí jen v případě, že není možné předvést či bezprostředně ukázat objekty in natura.

Rekognice podle fotografie

Poznávající osobě jsou předkládány fotografie. Zároveň platí, že fotografie znovu poznávaných osob se znovu poznávající osobě předkládají společně s dalšími

---

³⁸ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2.*, přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 352 s. ISBN 80-7179-878-9.

³⁹ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-095-6.

⁴⁰ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2.*, přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 352 s. ISBN 80-7179-878-9.

fotografiemi vizuálně, co nejvíce podobných dalších osob. Dále platí, že předkládané fotografie byly pořizovány za pokud možno stejných podmínek, přičemž fotografie musí být téhož formátu a druhu. V policejní praxi se nejčastěji využívá třídílná portrétní fotografie nebo snímek celé postavy z fotoalba známých pachatelů.

Mrtvolý se tak občas identifikují právě dle fotografie, zejména kvůli tomu, že samotná identifikace in natura je pro osobu poznávající nepříjemná, tak aby tohoto byla ušetřena. Šámal (2013) uvádí, že fotografie mohou být v papírové či elektronické podobě, a měly by zachycovat zejména obličej. Fenyk (2008) k počtu ukázaných fotografií dodává, že je vhodné využít většího počtu ukázaných fotografií, neboť fotografie neposkytují tolik informací jako pozorování in natura a je možné, že se změnilo celkové vzezření osoby na základě doby, která uplyne od pořízení snímku.⁴¹

Rekognice podle modelů

Rekognice podle modelů se provádí u živých i mrtvých osob. Jde o vytvoření modelu, který zachycuje daný objekt. Je však velmi důležité, aby tyto modely zachycovaly podstatné identifikační znaky, podle kterých je možné poznávaný objekt ztotožnit.

Převážná většina vypracovaných modelů objektů, a to i těch nejvhodnějších a nejkvalitnějších, více či méně skutečný objekt zkresluje.⁴²

Rekognice podle fotografie a následně in natura

Specifickým případem je provedení rekognice podle fotografie a následně in natura, kdy nesmí rekognice osob dle fotografie bezprostředně předcházet rekognici in natura. Je třeba však brát v úvahu, jaký časový odstup zvolit mezi provedením rekognice dle fotografie a rekognicí in natura.⁴³ Brázda (2013) například uvádí, že je rekognice dle fotografií s následnou rekognicí in natura nepřijatelná, a to z důvodu sugestivního ovlivnění. Dle autora je v rozporu se zásadou neopakovatelnosti rekognice.⁴⁴

---

⁴¹ FENYK, J., HLAVÁČEK J., KROULÍK, P. *Některé zvláštní způsoby dokazování*. In: Kriminologický sborník [online]. Praha: Kriminologický ústav Praha Policie ČR, 2008, LII, č. 3, s. 35-38. [cit. 27. 12. 2019]. Dostupné z: <http://www.krimi-servis.cz/?p=104/>

⁴² PROTIVÍNSKÝ, M. *Rekognice v přípravném řízení*. 1. vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1971. 48 s.

⁴³ ŠÁMAL, P. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0.

⁴⁴ BRÁZDA, [článek] Je rekognice „in natura“ opakovatelný, nebo neopakovatelný úkon? Bulletin advokacie, Česká advokátní komora, roč. 2013, č. 10, str. 41-43.

Závěrem této části práce lze konstatovat, že kriminalistická rekognice je v policejní praxi obvykle jediným důkazním prostředkem, k získání důkazu v průběhu trestního řízení, tedy myšleno tak, že možnost znovupoznání osoby je tak jediným důkazem. Z tohoto důvodu je tedy velmi důležité, aby OČTŘ při provádění tohoto úkonu kladl důraz na jeho správnost a dodržení zákonných podmínek TŘ, díky čemuž pak nelze rekognici v rámci trestního řízení zpochybnit či zneplatnit.

3 Výslech jako kriminalistická metoda

Výslech můžeme označit, jednak jako trestně procesní úkon a jednak jako kriminalistickou metodu, kterou se vyvolávají a fixují paměťové stopy osob, ať je jejich trestně procesní postavení jakékoli.

V kriminalistických publikacích nalezneme mnohé definice výslechu, ale v samotné podstatě se od sebe příliš neliší. Pro tuto práci bude využita definice Jana Hejdy, který uvádí, že: „*Výslechem v kriminalistice rozumíme kriminalistickou metodu, kterou se na základě zákona získávají formou výpovědi (vysvětlení) kriminalisticky a právně relevantní informace z paměťových stop uložených ve vědomí vyslýchaných osob, za přísného dodržení zákonem daných práv a povinností vyslýchaného i vyslýchajícího.*“⁴⁵

Kriminalistická podstata samotného výslechu spočívá v získávání relevantních informací uložených ve vědomí osoby vyslýchané, o vyšetřovaném skutku, a to prostřednictvím jeho zpětné reprodukce.

Výpovědi se tedy rozumí sdělení, které je poskytnuté vyslýchaným v průběhu výslechu k šetřené události, a které bylo řádně zadokumentované v souladu TR.⁴⁶

Zpravidla je cíl výslechu zaměřen na zjištění objektivní pravdy, jelikož doznání pachatele je pouze jedním důkazním prostředkem v rámci trestního řízení. Cílem výslechu je získání, co možná nejpřesnější a nejvěrohodnější informace, a to v zájmu zjištění skutkového stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti.⁴⁷

3.1 Druhy výslechu, výpověď

Z hlediska kriminalistické praxe existuje celá řada kritérií, podle kterých se rozlišují odlišné druhy výslechů. **Jednotlivé druhy výslechu** jsou pak důležité pro zvolení správné přípravy a samotného způsobu vedení celého výslechu. Podle jednotlivých kritérií lze výslechy v kriminalistice rozdělit takto:

---

⁴⁵ HEJDA, J. a kol. *Základy kriminalistiky a trestního práva*. Praha: Oeconomica, 2003. s. 76. ISBN 80-245-0560-6.

⁴⁶ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 328 s. ISBN 80-7179-878-9.

⁴⁷ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Brno: CERM, 2001. 746 s. ISBN 80-7204-194-0.

a) podle procesního postavení vyslychané osoby:

- výslech osoby podezřelé zadržené (§ 76 odstavec 5 trestního řádu)
- výslech obviněného (§ 90 – 95 trestního řádu)
- výslech svědka (§ 97 – 101a trestního řádu, § 55 odst. 2 trestního řádu)
- výslech znalce (§ 108 trestního řádu)
- výslech obžalovaného (§ 207 - 208 trestního řádu)
- podání vysvětlení (§ 158 odst. 3 trestního řádu)

b) podle vztahu vyslychaného k vlastní výpovědi:

- výslech osoby, která chce vypovídat pravdu a tu taktéž vypovídá
- výslech osoby, která chce vypovídat pravdu, avšak její úmysl se z některých objektivních anebo subjektivních důvodů s vzniklým následkem nekryje – jde tedy o výslech, jehož osoba se mýlí (např. jelikož nebyla dostatečně schopná vnímat všechny okolnosti nebo je případně zapomněla)
- výslech osoby, která nechce vypovídat pravdivě – v tomto případě je nutné dosáhnout změny jejího postoje, a to ve prospěch součinnosti s vyslychajícím

c) podle přímé a nepřímé výpovědi:

- komunikace mezi vyslychaným a vyslychajícím probíhá přímo, přičemž do komunikace nevstupuje další subjekt
- komunikace mezi vyslychaným a vyslychajícím probíhá za přítomnosti dalšího subjektu (např. tlumočnick), který do procesu komunikace vstupuje

d) podle fyzického a psychického vztahu vyslychaného:

- výslech umírající osoby
- výslech hluchoněmé osoby apod.

e) podle věku vyslychaného:

- výslech osoby nezletilé
- výslech osoby mladistvé
- výslech osoby staré

U výše uvedeného členění výsledků nejde pouze o teoretickou a formální záležitost, neboť každý z uvedených výsledků obsahuje své specifické zvláštnosti. Tyto aspekty je pak třeba zohlednit při volbě samotné taktiky prováděného výsledku.⁴⁸

Výpověď není vlastně nic jiného, než reprodukce vnímaného jevu, o vnímané osobě a o její činnosti, o věci a jejích vlastnostech nebo o zvířeti.

Jak již bylo zmíněno, cílem výsledku je získání ucelené výpovědi vyslychané osoby, jinými slovy souhrnné sdělení vyslychané osoby.

Aby byla výpověď v souladu s TŘ a mohla tak být následně využita v procesu trestního řízení, je nepochybnou součástí učinění výpovědi subjektem před OČTŘ, který výslech provádí.

Výpověď vyslychané osoby pak musí být samozřejmě zadokumentovaná, a to podle příslušných právních předpisů.⁴⁹

Forenzní psychologie a teorie informací se zabývá celým procesem formování výpovědi jako celku, přičemž proces formování výpovědi je především závislý na schopnostech a dovednostech vyslychající osoby. Obvykle je tak výpověď členěna do 4 základních, vzájemně se ovlivňujících etap:

- a) získání, shromáždění a zpracování informace,
- b) fixace, podržení a přepracování informace,
- c) vybavení a reprodukce informace,
- d) příjem, přepracování a procesní podchycení informace vyslychajícím.⁵⁰

Při každé z těchto etap však může dojít k určité deformaci informace, přestože by vyslychaná osoba chtěla vypovídat pravdu a nic nezamlčovat. Z tohoto důvodu nemusí být vždy získaná výpověď přesná či pravdivá. Důležitým faktorem, který výpověď ovlivňuje je paměť každého jednotlivce. Všeobecně je známo, že každá osoba má jinou kvalitu paměti, každá vnímá své okolí trochu jinak a každá osoba má jinou schopnost reprodukce. Proto i samotná výpověď je vždy velmi subjektivní. Přesto jde o jeden z nejčastějších a nejdůležitějších důkazních prostředků. Z tohoto důvodu je také kladen

---

⁴⁸ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 246-247 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁴⁹ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 247 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁵⁰ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2.*, přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 328 s. ISBN 80-7179-878-9.

důraz na osobu vyslychajícího, který je tak velmi důležitou součástí procesu získávání výpovědi od vyslychané osoby. Neměl by zanedbat či podcenit zejména samotnou přípravu výslechu, aby výpověď vyslychané osoby byla co možná nejpřesnější.

3.2 Příprava a stádia výslechu

Příprava výslechu

Příprava výslechu je jak z kvalitativního, tak z hlediska získaných výsledků výslechu velice důležitá činnost. Přesněji řečeno je to jakákoli činnost, která je vyslychajícím vyvíjena k organizaci a realizaci výslechu.

U přípravy výslechu je nutné zdůraznit, že mnoho autorů kriminalistických publikací rozdílné názory, tedy pokud jde o její dělení na jednotlivé fáze a etapy. V této práci se nejvíce ztotožňujeme s pojetím autorů Protivinského a Kalvani (2005), kteří rozdělují přípravu výslechu do dvou fází:

a) analytická

b) syntetická

V *analytické fázi* přípravy výslechu vyslychající provádí zejména analýzu dosud nashromážděných materiálů, a to z toho důvodu, aby věděl, co bude zapotřebí výslechem zjistit. Jaké rozpory bude zapotřebí odstranit či vysvětlit. Tato fáze analytické přípravy výslechu v sobě obsahuje také analýzu osobnosti osoby vyslychané. Vyslychající na základě získaných informací o osobě vyslychané, dostupných materiálů a jejich nastudováním, může předem odhadnout, jak se vyslychaný bude chovat při výslechu a co od něho bude moci očekávat v souvislosti s jeho výslechem.

V *syntetické fázi* přípravy výslechu se již jedná o určení místa, času a účastníků, kterých se výslech bude týkat. Dále se pak v této fázi stanovuje taktika pro vedení výslechu a v případě potřeby se vypracovává i plán výslechu.⁵¹

---

⁵¹ PROTIVINSKÝ, M., KLVAŇA, K. *Základy kriminalistiky*. 2. vyd. Praha: Armex Publishing, 2005. 83 s. ISBN 80-86795-11-X.

Stádia výslechu

Kriminalistika uvádí, a její praxe to potvrdila, že každý trestně právně a kriminalisticky využitelný výslech má tři následující stádia:

- a) úvodní**
- b) monolog**
- c) dialog⁵²**

Úvodní stádium

Úvodní stádium výslechu začíná splněním všech náležitostí ve smyslu trestního řádu. Musí být provedeno ověření totožnosti vyslychaného, tedy zkontrolována jeho osobní data. Dále je poučen o svých právech, povinnostech, podle svého procesního postavení, případně se řeší utajení totožnosti svědka a seznámení vyslychaného se samotným předmětem výslechu. Toto stádium zejména umožňuje vyslychajícímu dotvoření názoru o osobnosti a osobě vyslychaného, odhalit, jaký postoj má vyslychaná osoba k předmětné věci. Doplnit informace, které se týkají vztahů mezi vyslychanou osobou a dalšími dotčenými osobami v předmětné věci. V neposlední řadě pak vytváří psychologický kontakt mezi vyslychaným a vyslychajícím.

Vést rozhovor s vyslychaným na obecné téma, je v tomto úvodním stádiu doporučeno, jelikož je to významně důležité pro lepší navázání psychologického kontaktu. Jde však i o otipování vyslychaného, zjištění jeho intelektu, a také zjištění celkové orientace osobnosti vyslychaného.

Závěr úvodního stádia výslechu by měl směřovat k dotázání vyslychaného, zdali: dostatečně porozuměl poučení, nemá státem uznanou povinnost mlčenlivosti, využije svého práva odeprít výpověď a zdali porozuměl předmětu výslechu.⁵³

Stádium plynulého líčení (monolog)

V průběhu úvodního stádia výslechu se následně plynule přechází do souvislého popisu – monologu. Toto stádium (monolog) začíná poté, co je vyslychaný vyzván, aby uvedl, svými slovy, souvisle a bez přerušování, veškeré informace k předmětné události. Jde

---

⁵² MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2.*, přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 330 s. ISBN 80-7179-878-9.

⁵³ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 250-251 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

tedy o samovolnou výpověď vyslychaného. Nedoporučuje se v tomto stádiu vyslychanou osobu bezdůvodně přerušovat, pokud výrazně neodbočuje od předmětné věci. Pro bližší objasnění či popsání předmětné věci však může být vyslychaný vyzván, aby důkladněji a podrobněji předmětnou věc popsal anebo uvedl případné zdroje informací.

Analýza výpovědi vyslychaného v průběhu výslechu, má v monologickém stádiu zásadní taktický význam, přestože je uplatňována v každém stádiu výslechu.

Protokolace neboli zápis se v tomto stádiu výslechu může provádět po předem stanovených částech výpovědi či si může vyslychající dělat poznámky a samotnou protokolaci učiní až po ukončení monologu.⁵⁴

V praxi to bohužel obvykle funguje tak, že vyslychající osoba vyslychanému „skáče“ do jeho řeči s neustálými dotazy a tím mu monolog velmi narušuje. Nehledě na to, že mnohdy ve výslechové místnosti souběžně s prováděných výslechem, vyřizuje příchozí telefonické hovory, které narušují samotný průběh výslechu. Vyslychající si bohužel velmi často neuvědomují, že tímto chováním vyslychanou osobu ruší, což může mít za následkem to, že se vyslychaná osoba ve výpovědi začne ztrácet. Zpravidla díky tomu může vnímat chování vyslychajícího jako nedůstojné a může ztratit motivaci spolupracovat.

Stádium otázek a odpovědí (dialog)

Dialog, tedy stádium otázek a odpovědí následuje po pomyslném ukončení monologu vyslychaného. Vyslychající v tomto stádiu klade otázky a získává od vyslychaného odpovědi na ně. Dostává se tak do popředí a jeho úloha na této části výslechu je tak velmi důležitá, jelikož se kladením otázek a předkládáním důkazů podílí na formování výpovědi vyslychaného. Neměl by tak vyslychané osobě pokládat kapciózní (úskočné) a sugestivní otázky, které v sobě obsahují odpověď. Předchozí monolog se tak tímto doplňuje, konkretizuje, upřesňuje a prověřuje, čímž se pak výslech uzavírá.⁵⁵

Cílem dialogu je také odstranit rozpory mezi výpovědí a důkazními materiály. Otázky by měly být kladeny krátce, jasně a srozumitelně. Formulace otázek by pak měla

---

⁵⁴ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 251 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁵⁵ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. 2.*, přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 332 s. ISBN 80-7179-878-9.

vést k jasným odpovědím. V tomto stádiu výslechu jsou využívány základní taktické postupy, jako je snaha vyslýchané osobě pomoci překonat údajně zapomenuté informace. Překonat pomocí jí subjektivní nedostatky reprodukce či na ni psychologicky působit, pokud nevypovídá pravdu.⁵⁶

Délku jednotlivých stadií výslechu určuje složitost konkrétního případu, a dále pak také schopnosti a samotná ochota vyslýchaného vypovídat. Každý výslech je velice individuální a z toho důvodu je velmi důležité zvolit ten nejvhodnější taktický postup výslechu. Obvykle totiž většina vyslýchaných osob není samostatně, bez pokládání otázek vyslychajícím, schopna ve stádiu monologu souvisle vypovídat. Především je toto ovlivněno jejich inteligencí, pamětí, věkem, schopnostmi se umět správně vyjadřovat, vzděláním, zaměstnáním a prostředím, ve kterém se pohybují apod. Pakliže stádium monologu nikam nevede, je velmi důležité, aby vyslychající nějakým způsobem pomohl vyslýchanému, eventuálně přistoupil do stádia dialogu.

3.3 Taktika a taktické postupy výslechu

Taktika výslechu v sobě zahrnuje předem stanovený postup, kterým má být dosaženo předem stanoveného výsledku, v tomto případě zjištění nových informací, ověření těch známých a odstranění existujících nesrovnalostí, nebo rozporů plynoucích z již získaných výpovědí.

Taktika výslechu je tedy proces vybudovaný na zvolení příhodných taktických postupů pro získání cíle výslechu v určité výslechové situaci.⁵⁷

V kriminalistice lze považovat za základní *taktické postupy* výslechu:

- a) **formování psychologického kontaktu, myšleno mezi vyslychajícím a vyslychaným,**
- b) **průběžná analýza výpovědi vyslychaného při probíhajícím výslechu,**
- c) **pomoc vyslychanému s překonáním zdánlivě zapomenutého,**

---

⁵⁶ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 252 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁵⁷ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 113 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

d) psychologické působení na vyslýchaného, který lživě vypovídá, a to za účelem získání jeho pravdivé výpovědi.⁵⁸

Žádná hranice mezi jednotlivými taktickými postupy neexistuje, neboť se navzájem prolínají a nelze je tak používat odděleně. Použití základních taktických postupů výslechu je vždy závislé na individuální výslechové situaci, a dále pak na zkušenostech, a především schopnostech vyslychajícího, získat od vyslychaného, co možná nejpresnější a pravdivou výpověď.

Formování vzájemného kontaktu mezi vyslychajícím a vyslychaným, spočívá v tom, že vyslychající naváže patřičný psychologický kontakt s vyslychaným. To je pokládáno za rozhodující prvek, který svojí velkou částí rozhoduje o úspěšnosti dalších fází výslechu.

Osobnost vyslychajícího má rozhodující vliv na vyslychaného a s tím je spojen i celý průběh výslechu, který mnohdy začíná již prvním kontaktem s vyslychaným. Prvním kontaktem s vyslychaným, tak může být ústní či telefonické předvolání k dostavení se na výslech. Při písemném předvolání, až první osobní kontakt po vstupu vyslychaného do výslechové místnosti. Vyslychající by měl umět přistupovat individuálně a diferencovaně, ke každému výslechu, a to na základě analýzy vyslychaného. Jednání se však za žádných okolností nesmí změnit ve vulgární či dokonce brutální, i když vyslychaný výslovně „provokuje“.

Mezi běžné formování vzájemného kontaktu mezi vyslychajícím a vyslychaným, které zohledňují zvláštnosti jejich osobností lze zařadit zejména slušné, avšak odměřené jednání a chování v průběhu výslechu. Využití empatického cítění s možnou nabídkou pohoštění, jako např. nabídka kávy a psychické zapůsobení k ovlivnění postoje vyslychaného.⁵⁹

Průběžná analýza výpovědi vyslychaného při probíhajícím výslechu. Tuto analýzu provádí policejní orgán a jiný OČTŘ postupně v průběhu celého výslechu, tedy od jeho úvodního stádia až do závěru výslechu, kde se podepisuje a hodnotí úplnost výslechu. Její úlohou je neustále rozpoznávat pravdivost, věrohodnost a postoj

---

⁵⁸ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 252 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁵⁹ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 116-117 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

vyslýchaného k výsledku. Takováto analýza umožňuje odstraňovat také nově zjištěné rozpory a nejasnosti, opravňuje klást vyslýchánému z toho vyplývající otázky a usměrňovat jeho výpověď.⁶⁰

Analýza výpovědi dává možnost vyslýchajícímu především seznámit se se vznikem relevantní události, okolnostmi vnímání vyslýchaného, a také se schopnostmi, dovednostmi a psychickým stavem vyslýchaného při vybavení si vnímané události nebo děje. Dále umožňuje rozpoznat rozpory ve výpovědi či odhalit neúplnost výpovědi.

Zároveň si vyslýchající může sám učinit závěr, a to konfrontací mezi již zjištěnými skutečnostmi a obsahem výsledku konkrétní osoby o tom, zda vyslýchaná osoba úmyslně lže, uvádí polopravdy nebo zcela spontánně a pravdivě vypovídá k věci.⁶¹

Pomoc vyslýchánému s překonáním zdánlivě zapomenutého, se provádí zpravidla svědkovi v situaci, při které chce svědek vypovídat pravdu, ale má zkreslené či chybné vzpomínky a na některé skutečnosti si prostě nemůže vzpomenout.

Kriminalistika, tak z tohoto důvodu, vypracovala zásadní taktické postupy, které by měl vyslýchající dodržovat. Tyto taktické postupy slouží k znovu vybavení si domněle zapomenutých vzpomínek vyslýcháným. K dosažení tohoto cíle slouží především tyto zásadní taktické postupy:

- Vyslýchaného usměrňovat k chronologické výpovědi s detaily a okolnostmi, jenž nemusí považovat za důležité.
- Výpověď vyslýchaného neunáhlit, někteří jedinci potřebují více času k znovu vybavení si okolností.
- Usměrňovat vyslýchaného k znovu si vybavení kompletní situace, počasí, okolí, času, stavu světla a reakce na situaci.
- Poradit vyslýchánému vnímání situace, jako příčinu jistého následku, anebo jako následek jisté příčiny.
- Vyslýchaného zprvu usměrňovat k těm skutečnostem, které si velmi dobře vybavuje, a poté dále k znovu vybavení si skutečností, které mu jsou nejasné.
- Využít princip asociativních spojení, což znamená například, že vyslýcháný si nemůže vzpomenout na jméno nějaké osoby. Vyslýchající mu tak umožní

---

⁶⁰ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 117 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

⁶¹ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 253 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

náhled na jména v kalendáři, aby měl možnost širšího výběru. Nesmí však dojít k vlivu sugesce.⁶²

Psychologické působení na vyslychaného, který lživě vypovídá, a to za účelem získání jeho pravdivé výpovědi nastává v případech, ve kterých osoba úmyslně lživě vypovídá, ať je jejím motivem cokoli. Takové případy označujeme jako konfliktní situace a kriminalistika pro ně vypracovala a ověřila taktické postupy. V tomto případě jde o přímé psychologické působení vyslychajícího na vyslychaného, který lživě vypovídá. Účelem psychologického působení na vyslychaného je především odhalit samotnou podstatu jeho lživé výpovědi a spolu s tímto odhalením, psychologicky působit na vyslychaného s cílem změnit jeho přístup k výslechu a následně pravdivě vypovídat.⁶³

Při psychologickém působení na vyslychaného, který lživě vypovídá, lze hovořit jen o přesvědčování. Jde o to, dokázat lživě vypovídajícímu jeho neúčelnost a nesmyslnost lživé výpovědi. Nejsnadnější přesvědčování vyslychaného je obvykle v tom případě, pokud má vyslychající k dispozici dostatek argumentů, na které vyslychaný nedokáže protiargumentovat. Dalším psychologickým působení na vyslychaného je vyzdvihování mravních citů vyslychaného. Snažit se vyzdvihovat jeho kladné vlastnosti nad negativními a celkově tak převýšit motiv jeho lži.

Nejúčinněji se tento taktický postup aplikuje na osoby, které doposud vedly spořádaný život.⁶⁴

3.4 Dokumentace výslechu

Pořízení dokumentace o průběhu a výsledcích výslechu je základní požadavek, který klade kriminalistka i TŘ na policejní orgán. Obecně lze konstatovat, že jak kriminalistika, tak TŘ rozlišují dvě formy dokumentace výslechu, a to formu:

- a) **OBLIGATORNÍ** a
- b) **FAKULTATIVNÍ**.

---

⁶² STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 119-120 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

⁶³ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 333-334 s. ISBN 80-7179-878-9.

⁶⁴ NĚMEC, M. *Výslech a taktika jeho provádění ve speciální výslechové místnosti*. Praha: Policejní akademie České republiky, Vydavatelství PA ČR, 2003. 35 s. ISBN 80-7251-141-6.

Za **obligatorní** formu zadokumentování průběhu a výsledku výslechu je písemné sepsání protokolu, což nám jasně stanovuje TŘ. Trestní řád pak tuto povinnost, tedy sepsání protokolu, stanovuje při každém úkonu trestního řízení, zpravidla přímo při jeho provádění anebo bezprostředně poté, a to konkrétně v ustanovení § 55 odst. 1 TŘ.⁶⁵

Protokol o výslechu musí obsahovat podle TŘ:

- Pojmenování orgánu činného v trestním řízení, včetně označení spisu,
- určení místa, času a určení o jaký úkon se jedná,
- údaje identifikující osobu vyslýchaného,
- řádné poučení vzhledem k procesnímu postavení vyslýchaného,
- ověření vyslýchaného, zdali skutečně porozuměl řádnému poučení, včetně poukázání toho, že chce vypovídat a předmětu, kterého se výslech týká,
- volnou, stručnou a výstižnou výpověď vyslýchaného, která by neměla být nikterak upravena vyslychajícím,
- přesné vyřčené otázky a odpovědi na ně,
- prokazatelnou skutečnost, že se vyslýchaný měl možnost seznámit s obsahem celého protokolu a zaznamenání skutečnosti, zdali měl k obsahu výslechu nějaké připomínky, změny anebo návrhy k jeho doplnění,
- závěrečné čtení protokolu, případné opravy a doplnění výslechu,
- uvedení času započetí, včetně ukončení celého výslechu,
- podpisové doložky všech zúčastněných osob při výslechu.⁶⁶

Za **fakultativní** formu dokumentace výslechu kriminalistika považuje dokumentaci zvukovým záznamem z výslechu, čímž je v policejní praxi obvykle diktafon a dále pak obrazovým záznamem, ke kterému se využívá kamerový systém. Výhodou tohoto záznamu je současné zadokumentování obrazu a zvuku z výslechu, kde jsou tak zachyceny i neverbální projevy vyslýchaného v průběhu výslechu.⁶⁷

---

⁶⁵ Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád § 55 protokol

⁶⁶ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 337 s. ISBN 80-7179-878-9.

⁶⁷ NĚMEC, M. *Výslech a taktika jeho provádění ve speciální výslechové místnosti*. Praha: Policejní akademie České republiky, Vydavatelství PA ČR, 2003. 37 s. ISBN 80-7251-141-6.

4 Konfrontace

Konfrontaci lze označit za zvláštní způsob výslechu, kterým mají být odstraněny závažné nedostatky tím, že dvě osoby vypovídají o stejné skutečnosti na stejné otázky vyslychajícího v jedné místnosti postupně po sobě. Zákonodárce uvádí konfrontaci v TR, jako některý ze zvláštních způsobů dokazování, přičemž ji konkrétně upravuje v ustanovení § 104a, které nese název „**KONFRONTACE**“. V tomto ustanovení pak konkrétně uvádí podmínky, za kterých lze výsledky této kriminalistické metody využít v trestním řízení.

Dle Konráda a Veselého (2008) bylo do poloviny 60. let 20. století využíváno termínu konfrontace pro proces rekognice. Dnes se však tyto termíny odlišují a rekognicí označujeme znovupoznání osoby, věci, zvířete a konfrontací rozumíme zvláštní způsob výslechu. Již samotné historické označení tedy nastiňuje jejich blízký vztah.

Konfrontace je v současné policejní praxi využívána v případech, ve kterých je cílem odstranit rozdíly ve výpovědích osob tím, že je „*postavíme*“ tváří v tvář. Konfrontaci můžeme označit za situaci, kdy je navozena konfliktní situace, vlivem čehož chceme následně odstranit rozpory ve výpovědích konfrontovaných osob. V rámci konfrontace lze tedy hovořit o silném psychologickém působení na osoby, které jsou postaveny tváří v tvář.⁶⁸

Pokud jsou však osoby postaveny tváří v tvář v konfliktní situaci, vždy to sebou přináší určitá rizika, kterými jsou zejména:

- a) Prožívání stresové situace, která vyplývá ze vzájemného působení konfrontovaných osob a při konfliktní situaci je zde pak možnost, že doposud pravdivě vypovídající osoba může začít lhát.
- b) Sjednocení odpovědí vyslychaných, které může nastat poté, co se vyslychající osoby ve svých výpovědích sjednotí při konfrontaci a výsledkem je lživá výpověď obou vypovídajících.

Proto rozhodnutí o přistoupení k tomuto zvláštnímu způsobu dokazování, by tak mělo být důkladně promyšleno, a především by měla předcházet detailní analýza celého případu. Před tímto rozhodnutím, by však měly být nejprve využity všechny ostatní

---

⁶⁸ KONRÁD, Z., VESELÁ, J. *Rekognice*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2008. ISBN 978-80-7251-269-0.

dostupné prostředky k objasnění vzniklých nesrovnalostí. V přípravě by pak mělo být pamatováno nejen na samotný obsah konfrontace, ale i na její organizační stránku.⁶⁹

Ve **stádiu přípravného řízení**, v rámci trestního řízení, je samotné provedení konfrontace závislé na níže uvedených podmínkách:

- konfrontované osoby musejí být předem vyslechnuty ve stejném procesním postavení, ve kterém mají být konfrontovány,
- stálá existence nesrovnalostí v klíčových skutečnostech, které jsou uváděny ve výpovědích a mají vliv na rozhodnutí, zdali je skutek skutečně trestným činem, zdali se vůbec stal či zda ho skutečně spáchal obviněný atp.,
- neproveditelnost objasnění nesrovnalostí jiným způsobem,
- výrazný předpoklad k tomu, že jejím provedením lze markantně přispět k řádnému objasnění celé věci.⁷⁰

4.1 Postup konfrontace

Porada V. doporučuje ve své publikaci s názvem: „*Kriminalistika úvod, technika, taktika*“ následující postup při provádění konfrontace:

- nejprve je zapotřebí konfrontované osoby řádně poučit podle jejich procesního postavení a následně dotázaním osob zjistit, jestli se znají, velmi často se tak užívá otázka, zdali mezi sebou mají nějaké spory, nesrovnané účty z minulosti apod.,
- následné objasňování vzniklých nesrovnalostí ve výpovědích,
- lze požadovat přímé hledění do očí konfrontovaného na již položenou otázku,
- vyžadovat vyjádření jednoho účastníka na již položenou otázku a vzápětí po jeho odpovědi, vyžadovat od druhého účastníka odpověď na stejnou otázku, a sledovat reakci druhého na to, co zrovna slyšel od prvního,
- konfrontaci soustavně, přesně a s přímou řečí písemně zaprotokolovat, a to i s případným pokusem či narušením konfrontace a s neverbálními projevy a lze doporučit také dokumentaci ve formě videozáznamu celého úkonu nebo alespoň audiozáznamu.

---

⁶⁹ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 258 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁷⁰ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 128 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

- pokud některý z účastníků průběh konfrontace naruší, pak ji ihned ukončit,
- obvykle v samotném závěru konfrontace si mohou účastníci, po souhlasu vyšetřovatele, pokládat otázky navzájem a odpovídat na ně.⁷¹

4.2 Základní zásady konfrontace, místo provedení a její dokumentace

Jako každá kriminalistická metoda, tak i konfrontace z hlediska kriminalistiky zahrnuje ověřené **ZÁSADY**, na kterých je postavena, mezi ně patří:

- a) Iniciativa osob, které jsou konfrontované**
- b) Ostražitost**
- c) Sledování konfrontovaných osob**
- d) Iniciativní vedení vyslychajícím**

Iniciativa osob, které jsou konfrontované. Tato zásada spočívá především v tom, že se konfrontovaným osobám přenechává jejich iniciativa, a to především, v předložení jejich faktů, které vysvětlují případné rozpory ve výpovědích. Bez ponechání této iniciativy, by se jen velmi těžko podařila vyjádřit znalost nebo neznalost objektivní skutečnosti konfrontovanými osobami.

Ostražitost. Jedná se o zásadu neustálého sledování konfrontovaných osob a včasnou reakci na sebemenší náznak pokusu vzájemné domluvy či narušení celé konfrontace.

Sledování konfrontovaných osob. Jde o zásadu, která je zároveň základem k uskutečnění zásady ostražitosti. Předností je pak především to, že vlivem sledování konfrontovaných lze zjistit stav jejich nerozhodnosti či možné rozmýšlení, což může naznačovat možné lživé vypovídání.

Iniciativní vedení vyslychajícím. Tato zásada vyjadřuje požadavek nato, aby konfrontaci vedl zkušený, právně velmi zdatný, psychicky odolný a rychle myslící policejní orgán. Hlavním účelem je především utvoření a následné zachování respektu vyslychajícího, vůči vyslychanému. Vyslychající za žádnou cenu nesmí dopustit, aby některá z konfrontovaných osob převzala vedení a řízení konfrontace.

---

⁷¹ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 258-259 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

Konfrontaci může provést policejní orgán nebo jiný OČTŘ.⁷² V policejní praxi se nejčastěji konfrontace provádí ve výslechové místnosti, kde jsou konfrontovaní usazeni naproti sobě u stolu a OČTŘ pak v čele stolu, aby mohl sledovat všechny jejich verbální i neverbální projevy a celou konfrontaci především řídit. Jako fakultativní součást provedení konfrontace kriminalistika doporučuje také pořízení videozáznamu anebo audiozáznamu k tomuto úkonu.

Jsou-li dodrženy všechny výše uvedené zásady konfrontace, může být dosaženo základního cíle konfrontace, a tím je odstranit všechny nesrovnalosti ve výpovědích již vyslechnutých osob. Konfrontaci podstupují osoby, které spolu byly již dříve v kontaktu.⁷³

S pomocí provedení konfrontace je také možné získat nové důkazy.⁷⁴

DOKUMENTACE KONFRONTACE je zásadním požadavkem jak kriminalistiky, tak TŘ, aby její výsledky bylo možno využít v procesu dokazování. Dokumentaci konfrontace lze provést ve dvou základních formách, a to ve formě:

1. OBLIGATORNÍ a

2. FAKULTATIVNÍ.

Obě tyto formy upravuje jak TŘ, tak kriminalistika: Je samozřejmostí, že obě tyto formy jsou v kriminalistické, i trestně právní literatuře dobře popsány a vysvětleny.

Za **obligatorní** formu dokumentace konfrontace je považován protokol, který je vyhotoven jak v elektronické podobě, tak v podobě písemné. Protokol vyhotovuje policejní orgán, přímo při provádění konfrontace, přičemž jeho správnost a souhlas s tímto protokolem potvrzují svým podpisem konfrontované osoby, včetně přítomného policejního orgánu.

Protokol o provedené konfrontaci se vyhotovuje, dle obecných zásad platných pro protokolaci, které jsou uvedeny v ustanovení § 55 odst. 1 trestního řádu a dle speciálních požadavků na protokol o konfrontaci, které jsou stanoveny v ustanovení § 55 odst. 3 trestního řádu. Mezi tyto požadavky řadíme soustavné a přímé

---

⁷² MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 338-339 s. ISBN 80-7179-878-9.

⁷³ JANULKOVÁ, K. *Rekognice*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-807598-105-9.

⁷⁴ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 129 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

zaprotokolování s využitím přímé řeči konfrontovaných, včetně jejich neverbálních projevů či možných pokusů narušit celou konfrontaci. Přesné znění pokládaných otázek vyslychajícího s přesnými odpověďmi vyslychaného. Pro zlepšení orientace mezi otázkami a odpověďmi v protokolu se doporučuje grafická úprava (např. zvýraznění textu otázek).⁷⁵

Za *fakultativní* formu dokumentace konfrontace se v přípravném řízení doporučuje využít videozáznam, který zaznamenává celý průběh konfrontace, především samotné emotivní reakce konfrontovaných osob na pokládané otázky. Videozáznam tak dokumentuje zvuk i obraz najednou a je tak mimořádně přesvědčivým důkazem o chování a jednání všech účastníků konfrontace. Toho lze využít zejména v řízení před soudem a vyvrátit některé části obhajoby obžalovaných osob.

Závěrem ke konfrontaci lze ještě uvést, že příprava a provedení tohoto procesního i kriminalisticko-taktického úkonu skýtá mnohá nebezpečí, zejména pro policejní orgán odpovědný za jeho provedení. Je potřeba, aby tento policejní orgán získal dostatek informací k oběma osobám, které se tohoto úkonu budou dobrovolně účastnit, získal důkazní materiály, které mohou lživé výpovědi vyvrátit a musí být psychicky velmi odolný a mít schopnost rychlé argumentace na výpovědi, které uslyší. Pokud se podaří správně provést tento úkon, lze tak získat důkazy, které dokáží odstranit předcházející nesrovnalosti a rozpory ve výpovědích obou osob.

---

⁷⁵ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 339 s. ISBN 80-7179-878-9.

5 Rekonstrukce

I *rekonstrukce* je trestně právní úkon, ale také kriminalistická metoda, která vyjadřuje možnost znovuoobnovení objektu, děje nebo jevu na základě již získaných výpovědí a dalších důkazních materiálů.

Kriminalistika ji doporučuje využít tam, kde má být obnovena nějaké situace, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, nebo místo, ke kterému mají důležitý vztah osoby, které se rekonstrukce budou účastnit.

Tato kriminalistická metoda umožňuje obnovit různé hmotné objekty, reálné situace a svědky sledované děje, ale umožňuje také obnovení podstatných znaků popisovaných objektů.⁷⁶

Může jí být prověřena výpověď podezřelého, obviněného, poškozeného nebo svědka, který byl již dříve k šetřené události vyslechnut. OČTŘ při rekonstrukci, tedy v průběhu trestně procesního úkonu, pozorují rekonstruovanou situaci s úmyslem zjistit, do jaké míry jsou pravdivá tvrzení ve výpovědích dříve vyslechnutých osob.⁷⁷

Cílem rekonstrukce je doplnění či zpřesnění dosud zjištěných skutečností, o konkrétním spáchaném trestném činu.⁷⁸

Kriminalistická praxe nejčastěji využívá kriminalistickou rekonstrukci ve formě samostatného vyšetřovacího úkonu.

V případě provedení kriminalistické rekonstrukce a získáním jejích výsledků, je následně možná tato kriminalistická metoda v rámci vyšetřování využít jako:

- důkaz,
- nástroj k prověření dosud získaných důkazů,
- nástroj k následné demonstraci děje,
- vyhledávací pomůcka,
- taktického nástroje v postupu určování totožnosti,
- předpoklad k určitým expertizním činnostem.⁷⁹

---

⁷⁶ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Brno: CERM, 2001. 369 s. ISBN 80-7204-194-0.

⁷⁷ JANULKOVÁ, K. *Rekognice*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 362 s. ISBN 978-807598-105-9.

⁷⁸ ČÍSAŘOVÁ, D., FENYK, J., GRÍVNA T. *Trestní právo procesní*. Praha: ASPI, 2008. 365 s. ISBN 978-80-7357-348-5.

⁷⁹ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 202 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

5.1 Zásady kriminalistické rekonstrukce a její stádia

Kriminalistická věda pro všechny své metody stanovila zásady, které mají být dodrženy, aby její výsledky mohly být požitý jako důkazy, nebo mohly být využity v kriminalistické taktice. Proto kriminalistika také pro metodu kriminalistické rekonstrukce stanovila následující zásady:

- a) **Zásada jediného vedoucího**
- b) **Zásada dobrovolnosti**
- c) **Zásada ostražitosti**
- d) **Zásada oddělenosti**

Zásada jediného vedoucího rekonstrukce trestného činu je zásada, při které jsou všichni účastníci rekonstrukce, tedy v celém jejím průběhu, podřízeni pouze jedinému vedoucímu, který nese za průběh rekonstrukce odpovědnost.

Zásada dobrovolnosti, spočívá v tom, že k souvisejícím úkonům rekonstrukce trestného činu, nelze v žádném případě dotčenou osobu donucovat. To znamená, že tato osoba musí s rekonstrukcí dobrovolně souhlasit, jinak ji nelze provést.

Zásada ostražitosti, pojednává o neustálém pozorování, střežení, neustálé kontrole osoby a připravenosti OČTŘ k okamžitému zásahu při narušení průběhu rekonstrukce, čímž může být v případě prováděné rekonstrukce s obviněnou osobou pokus o útěk, napadení účastníků samotné rekonstrukce apod.

Zásada oddělenosti, se využívá u kriminalistické rekonstrukce, při které je třeba provádět rekonstrukci trestného činu s několika osobami (subjekty). Tuto zásadu chápeme tedy tak, že při provedení rekonstrukce musí být vždy rekonstrukce provedena s každým (osobou, subjektem) odděleně.⁸⁰

Pro demonstraci, lze uvést průběh kriminalistické rekonstrukce jednání osoby podezřelé na místě činu. Tento trestně procesní úkon a kriminalistickou praktickou činnost lze rozdělit do následujících stádií, a to na:

- a) **Úvodní stádium**
- b) **Stádium demonstrace a objasňování jednání**
- c) **Závěrečné stádium**

---

⁸⁰ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 288-289 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

Úvodní stádium, které se zahajuje tím, že OČTŘ seznámí všechny účastníky prováděné rekonstrukce, s místem jejího konání a s cílem jejího provedení. Dále by v tomto stádiu mělo následovat poučení účastníka OČTŘ, podle jehož dřívější výpovědi bude rekonstrukce uskutečněna. Poté OČTŘ vyzve účastníka k tomu, aby se vyjádřil ke shodnosti podmínek s místem rekonstrukce, oproti původním podmínkám, které vnímal v minulosti.

Shora uvedený účastník se nazývá *subjekt rekonstrukce*. Dále kriminalistika doporučuje položit subjektu rekonstrukce sedm kriminalistických otázek, tedy: „KDO? CO? KDY? KDE? JAK? PROČ? a ČÍM?“ Zodpovězením těchto kriminalistických otázek si tak OČTŘ překontroluje současné podmínky prováděné rekonstrukce, a pakliže by vyvstaly možné nesrovnalosti v aktuálních podmínkách rekonstrukce, je nutné zvážit OČTŘ, zdali je vhodné a možné v takovýchto podmínkách i nadále pokračovat anebo je ještě dodatečně přizpůsobit. V některých případech je však v rámci zachování objektivitivy nezbytné přesunutí či přeložení rekonstrukce na jinou dobu anebo místo.

Stádium demonstrace a objasňování jednání, nastává vyzváním subjektu rekonstrukce k demonstrování svých pohybů v prostoru, a to na základě svých vzpomínek, tedy aby postupně v logické návaznosti demonstroval jednotlivé činnosti, které souvisely se spácháním trestného činu. Objasní dále svoje motivy jednání s důkladným popisováním pohybů, včetně činností dalších zúčastněných osob rekonstrukce. Tyto zúčastněné osoby, jsou však obvykle při provádění kriminalistické rekonstrukce, nahrazeny figuranty, kteří co možná nejpřesněji napodobují pohyby a činnosti zúčastněných osob. Obvykle jsou pak názorné demonstrace jednání zúčastněných osob doplňovány jejich slovním komentováním.

Subjekt rekonstrukce má v tomto stádiu možnost zpřesnit svou minulou výpověď, k čemuž dochází zejména tehdy, když se mu na základě navázání asociací znovu vybaví domněle zapomenuté detaily celé události, na které si ve své předchozí výpovědi nevzpomněl.

Při provádění kriminalistické rekonstrukce v tomto stádiu, mohou přízvaní obhájci nebo znalci, kteří mají možnost být provedení rekonstrukce přítomni, požadovat objasnění určitých demonstrováných faktů či otázek s nimi souvisejících od subjektu rekonstrukce.

Závěrečné stádium rekonstrukce. V tomto stádiu jsou všichni přítomní obhájci, znalci apod. vyzváni k vyjádření se či sdělení, zdali mají nějaké další připomínky nebo dotazy k průběhu rekonstrukce, podmínkám anebo k jejímu výsledku. Po položení doplňujících otázek pak osoba, která demonstrovala a vysvětlovala mechanismus trestného činu, objasňuje a odpovídá na položené otázky, kladené zejména vyšetřovatelem, který celou rekonstrukci řídí.

Pokud však nejsou žádné doplňující otázky, přistupuje se rovnou k potvrzení samotné dokumentace, která byla prováděna po celou dobu rekonstrukce.⁸¹

5.2 Druhy kriminalistické rekonstrukce

Kriminalistická literatura uvádí, že se můžeme setkat s různými kritérii a druhy kriminalistické rekonstrukce. Následující klasifikace kriminalistické rekonstrukce vychází z nejužívanějšího kritéria, kterým je charakter rekonstruovaných objektů. Podle něj pak lze kriminalistickou rekonstrukci následně rozdělit na následující druhy:

- a) rekonstrukce kriminalisticky důležitých míst,
- b) rekonstrukce kriminalisticky důležitých předmětů,
- c) rekonstrukce kriminalisticky důležitých znaků člověka,
- d) rekonstrukce kriminalisticky důležitých jednání a událostí.⁸²

Rekonstrukce kriminalisticky důležitých míst. Místa se rekonstruuji, protože jsou zdrojem kriminalisticky důležitých informací, které mají určitý vztah k poznávaným skutečnostem. Rekonstrukci kriminalisticky důležitých míst je možno dále dělit na:

- a) **Rekonstrukci místa činu,** jedná se o rekonstrukci konkrétní části místa, ve kterém došlo ke spáchání trestného činu. Rekonstrukce místa činu probíhá na základě výpovědi svědků, výpovědi poškozených, výpovědi obviněných či podezřelých anebo jiných materiálů. V podstatě se jedná o rekonstrukci původní struktury místa činu.
- b) **Rekonstrukce míst, jež nejsou místem činu,** jedná se o rekonstrukci konkrétní části místa, ve kterém však nedošlo ke spáchání trestného činu, ale toto místo má veliký význam pro určení objektivní pravdy. Například

⁸¹ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika* (úvod, technika, taktika). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 287-288 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁸² PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Brno: CERM, 2001. 370 s. ISBN 80-7204-194-0.

může jít o místo nálezu konkrétního objektu, podstatného pro vedené trestní řízení.⁸³

Rekonstrukce kriminalisticky důležitých předmětů. V tomto případě jde o rekonstrukci věcí, především o rekonstrukci zevních vlastností originálu věci anebo rekonstrukci funkčních vlastností konkrétní věci. Cílem zmiňované rekonstrukce kriminalisticky důležitých předmětů je obnovení formy, rozměrů, vnějších vlastností předmětu, a také jeho funkčních vlastností.⁸⁴

Kriminalistická praxe se velmi často setkává s různými předměty zkoumání, jež byly z různých příčin změněny, poškozeny či zničeny. Z tohoto důvodu je tak nutnost provést jejich rekonstrukci, při které, podle charakteru objektu, hovoříme o rekonstrukci:

- a) **Věcí**, které se znovu vytváří za účelem poznání vnějších znaků anebo funkčních znaků originálu. Příkladem mohou být zbraně a nástroje, které jsou důležité pro trestní řízení.
- b) **Listin a jiných dokladů**, u kterých jde o znovuvytvoření vnějších znaků originálu. Příkladem může být rekonstrukce rozdílně poškozené listiny anebo jiných dokumentů, s účelem určení jejich obsahu.⁸⁵

Rekonstrukce kriminalisticky důležitých znaků člověka. Tento druh rekonstrukce je během kriminalistické činnosti nezbytný. Rekonstruované znaky člověka mají různorodý charakter s ohledem na cíl a význam rekonstrukce.

Díky tomu lze hovořit o rekonstrukci:

- a) **Vnější podoby člověka**, přičemž jde o rekonstrukci znaků, které lze následovně použít při taktickém postupu v procesu portrétní identifikace. Pokud je důležité vypátrat konkrétní osobu za pomoci jejího popisu, dosáhneme tak s použitím technických pomůcek, jakými jsou IDENTIKIT nebo PORIDOS. K rekonstrukci vnější podoby člověka přistupujeme především z důvodu zjištění totožnosti při nalezení kosterního nálezu anebo těla zemřelého člověka neznámé totožnosti, které má obličejovou část ve značném rozkladu a nelze tak již člověka přesně identifikovat. V současné

---

⁸³ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Brno: CERM, 2001. 370 s. ISBN 80-7204-194-0.

⁸⁴ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 366 s. ISBN 80-7179-878-9.

⁸⁵ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Brno: CERM, 2001. 370-371 s. ISBN 80-7204-194-0.

době kriminalistika k rekonstrukci vnější podoby člověka, a tím k její následné identifikaci, využívá počítačové techniky.

b) Jiných znaků člověka, kterými jsou v tomto případě například stavba těla, somatotyp, proporce člověka apod., které rekonstruujeme. Uvedenou rekonstrukcí je následně vytvořen model, figurína, kterou lze následně využít pro případný kriminalistický experiment.⁸⁶

Zde je velmi důležité podotknout, že ačkoli by byla provedena rekonstrukce podle vnější podoby člověka, nelze tento výsledek rekonstrukce použít jako například ztotožňovaný objekt při provádění kriminalistické rekonstrukce. Jedná se v tomto případě pouze o podpůrný prostředek.⁸⁷

Rekonstrukce kriminalisticky důležitých jednání a událostí. Přímo do této skupiny kriminalistických rekonstrukcí se všeobecně řadí veškeré rekonstrukce dynamických dějů, především pomocí demonstrací pachatele anebo jiných osob, které rekonstruovaný děj vnímaly svými smysly.⁸⁸

Díky provedení této rekonstrukce se obnoví a prověří konkrétní fakta, jež mohla být známa jediné osobám, které rekonstruovanou situaci inscenovaly anebo se jí jakýmkoli způsobem účastnily. Rekonstruované situace děje mohou mít rozdílný charakter, z tohoto důvodu je možné rozlišovat rekonstrukce:

a) Trestného činu, jejíž základem je znovuoobnovení jednání (především skutkově důležité části) pachatele během spáchání trestného činu. Dále pak znovuoobnovení situace a okolností, za kterých uvedené jednání probíhalo, a to nashromážděných údajů nebo za součinnosti demonstrace pachatele, poškozeného či svědka. Eventuálně i na podkladě následujících důkazních a dalších prostředků. Jedná se tak o nejdůležitější a převládající druh rekonstrukce.

b) Jednání a událostí, jež nejsou trestným činem, jedná se o znovuoobnovení důležitých částí konání nebo událostí, která není možno klasifikovat jako

---

⁸⁶ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Brno: CERM, 2001. 371 s. ISBN 80-7204-194-0.

⁸⁷ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika* (úvod, technika, taktika). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 285 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

⁸⁸ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 367 s. ISBN 80-7179-878-9.

trestné činy. Mají však důležitost, například pro ověřování alibi či samotného mechanismu vzniku sebevraždy apod.⁸⁹

Rozdíl mezi druhy této skupiny rekonstrukce lze najít jen v charakteru rekonstruované události a v okruhu policejní činnosti, jinak takřka splývají.

5.3 Dokumentace a hodnocení kriminalistické rekonstrukce

Tak jako všechny trestně procesní, tak i kriminalistické úkony je nezbytné dokumentovat. Proto je celý průběh rekonstrukce podrobně dokumentován podle požadavků TŘ i požadavků kriminalistické vědy. Opět lze konstatovat, že prováděná *kriminalistická dokumentace rekonstrukce* má dvě základní formy, formu:

- a) **OBLIGATORNÍ** a
- b) **FAKULTATIVNÍ**

Za *obligatorní* formu dokumentace kriminalistické rekonstrukce, a to jak trestně procesního úkonu, tak kriminalistické metody, je považován protokol. Řádné zadokumentování kriminalistické rekonstrukce je zakotveno přímo v trestním řádu.

Tento protokol by měl v sobě zahrnovat kromě obecných náležitostí, které jsou uvedeny v ustanovení § 55 odst. 1 trestního řádu, především popis skutečností, za kterých se rekonstrukce prováděla, její průběh a výsledek.⁹⁰

Straus (2008) a Porada (2007) shodně uvádí, že kriminalistická praxe ustálila nadcházející uspořádání protokolu o rekonstrukci, a to na tyto tři části protokolu:

- a) **úvodní**
- b) **popisnou**
- c) **závěrečnou**

---

⁸⁹ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Brno: CERM, 2001. 371 s. ISBN 80-7204-194-0.

⁹⁰ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 211 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

Úvodní část by měla zahrnovat, vedle obecně předepsaných náležitostí protokolu v souladu s ustanovením § 55 odst. 1 trestního řádu, především také tyto charakteristické údaje k rekonstrukci:

- a) prohlášení obviněného o dobrovolné účasti na provedeném úkonu,
- b) na podkladě jakých získaných informací je rekonstrukce provedena a s jakým cílem,
- c) jmenný seznam užitých věcných důkazů, maket či jiných užitých předmětů při provádění rekonstrukci,
- d) určení přesného místa provedení rekonstrukce trestného činu, včetně času zahájení úkonu,
- e) prohlášení ke shodnosti podmínek místa rekonstrukce trestného činu.

Popisná část, by měla obsahovat stručný, ale výstižný popis samotného průběhu a výsledků rekonstrukce trestného činu. Popisují se zde jednotlivé podstatné události demonstrovaného průběhu, a to i celkový průběh, aby bylo zřejmé logické propojení jednotlivých událostí. OČTŘ v této části protokoluje spontánní slovní doprovod eventuálně slovní vysvětlení prezentované osobou rekonstruuující trestný čin. Přítomný obhájce či znalec je v této části oprávněn pokládat, v souvislosti s rekonstrukcí případné otázky. Pokud je při rekonstrukci trestného činu zjištěno nových důkazů, pak jejich přesný popis nesmí v této popisné části také chybět.

Závěrečná část, je část protokolu, ve které musí být uveden čas ukončení rekognice, čas a také místo sepsání protokolu, odkaz na doplňující dokumentaci, jako je fotodokumentace, videozáznam, zvukový záznam apod.

Zejména by však v závěrečné části neměly chybět také možné návrhy, námitky nebo požadavky účastníků rekonstrukce. Řada odborných literatur doporučuje hodnotit v první fázi průběh i výsledky rekonstrukce, a to s ohledem na objektivitu a důvěryhodnost celého průběhu rekonstrukce se získanými výsledky.

V samotném závěru závěrečné části protokolu je pak doporučeno posouzení důkazů, které byly provedenou rekonstrukcí prověřeny a případně také nově získaných důkazů. Zvážit také provedení dalších možných vyšetřovacích úkonů, pokud jsou

výsledky rekonstrukce v rozporu s doposud zjištěnými fakty. V neposlední řadě jsou pak v této části uvedeny podpisy všech účastníků rekonstrukce.⁹¹

Za *fakultativní* formu dokumentace kriminalistické rekonstrukce můžeme využít především videozáznam, který je doprovázen případným doplňováním komentování vedoucího prováděné rekonstrukce. Předností tohoto záznamu je pak především dokumentace obrazu a současně i zvuku. Dále je také možnost za fakultativní formu kriminalistické rekonstrukce využít topografickou a fotografickou dokumentaci. Fotografickou dokumentaci zpravidla pořizuje, za policejní orgán kriminalistický technik, tedy stejně tak, jako videozáznam.

Kriminalistická praxe, včetně teorie se přiklání k názoru, že nejvhodnější metodou a prostředkem dokumentace kriminalistické rekonstrukce je pořízení videozáznamu z provedené rekonstrukce. Za topografickou dokumentaci je pak považován náčrtek, plánek nebo schéma. Topografická dokumentace je založena na grafickém znázornění kriminalisticky relevantních předmětů, objektů a míst rekonstrukce.

Všechny fakultativní formy dokumentace se pak následně připojí k sepsanému protokolu o rekonstrukci.⁹²

---

⁹¹ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 211-212 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

⁹² STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 211 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

6 Kazuistika

V této bakalářské práci bude prezentován jeden z možných způsobů provedení rekognice tak, jak se skutečně stal. Bude se týkat loupežného přepadení, které bylo provedeno na náměstí v městě Jirkově.

Dne 14.10.2020 v 10:00 hod. se na Obvodní oddělení policie Jirkov (dále jen OOP Jirkov) dostavil František F., nar. 01.09.1960, který zde učinil oznámení ve věci trestného činu loupeže podle ustanovení § 173 odst. 1 trestního zákoníku, ke kterému však mělo dojít dne 10.10.2020 okolo 23:30 hod. v Jirkově na náměstí Dr. E. Beneše před domem č. p. 1.

Tomu předcházela následující událost. Okolo 23:00 hod. v provozovně „*Nerobar*“ (herna s barem) v Jirkově, kde oznamovatel pan František F. vyhrál finanční částku ve výši 500,-Kč, jej v této provozovně oslovil zde přítomný, ale jemu neznámý muž, a vyzval ho, aby mu koupil nějaký alkoholický nápoj. To František F. odmítl a tím neznámého muže rozčílil. Jelikož však chtěl pan František F. zabránit případné další eskalaci konfliktu, z provozovny „*Nerobar*“ raději asi ve 23:15 hod. odešel. Nevšiml si, že by ho někdo následoval.

Ještě dne 10.10.2020 asi ve 23:30 hod., cca 300 m od provozovny „*Nerobaru*“, na Náměstí Dr. E. Beneše v Jirkově, před domem č. p. 1, pana Františka F., jemu neznámý muž z „*Nerobaru*“ dostihl, zastoupil mu cestu, uchopil pana Františka F. za ruku a řekl: „*Dej mi peníze, jinak tě zabiju.*“ Pro zdůraznění svojí pohružky, ještě pana Františka F. udeřil silně svojí uzavřenou rukou v pěst do břicha.

Poté se však panu Františku F. podařilo z úchopu neznámého muže vytrhnout a vběhnout do nedaleké restaurace „*U Radnice*“, která se nachází taktéž na Náměstí Dr. E. Beneše s č.p. 9 v Jirkově. Neznámý muž však pana Františka F. do této restaurace nenásledoval.

Hlídka OOP Jirkov spolu s kriminalistickým technikem se tedy s poškozeným panem Františkem F. dne 14.10.2021 v 13:30 hod. vydala na Náměstí Dr. E. Beneše s č.p. 1 v Jirkově, kde mělo k loupežnému přepadení dojít. Policisté ve spolupráci s kriminalistickým technikem, na místě provedli ohledání místa činu podle ustanovení § 113 trestního řádu. Kriminalistický technik, ani přítomní policisté na místě, kde k trestnému činu mělo dojít, nenašli žádné upotřebitelné kriminalistické stopy.

Kriminalistický technik na místě události provedl kriminalistickou fotodokumentaci místa činu a vyhotovil také náčrtek místa činu.

Hlídka OOP Jirkov provedla šetření v místě činu a v jeho bezprostředním okolí, ale nepodařilo se jí najít žádného svědka údajného loupežného přepadení pana Františka F., ke kterému mělo dojít dne 10.10.2020 asi ve 23:30 hod.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o trestný čin loupeže podle ustanovení § 173 odst. 1 trestního zákoníku, a vzhledem k tomu, že dosud nebyl zjištěn pachatel tohoto činu, věc si převzali policisté ze Služby kriminální policie a vyšetřování Územního odboru Chomutov (dále jen policisté SKPV), detašovaní na Obvodním oddělení policie Jirkov.

Policisté z SKPV následně od poškozeného pana Františka F., který se na OOP Jirkov vrátil i s hlídkou po ohledání místa činu, požadovali podání vysvětlení, podle ustanovení § 158 odst. 6 trestního řádu, k celému incidentu. Zejména je zajímali poznatky k popisu možného pachatele loupeže, k jeho chování, oblečení, úpravě zevnějšku. Během tohoto úkonu poškozený František F. uvedl, že by pachatele nepochybně poznal. Do protokolu

o podání vysvětlení uvedl popis osoby, jeho oblečení a markanty v obličeji, podle kterých by ho poznal.

Policistům SKPV se dále v rámci prověřování celé věci loupežného přepadení podařilo zajistit kamerový záznam z podniku „*Nerobar*“, kde byl i přes nízkou kvalitu záznamu ztotožněn na základě místní znalosti policistů SKPV jeden z přítomných návštěvníků, a to pan Zdeněk Č., nar. 03.08.1989, který jim byl znám pro svou kriminální minulost.

V této věci byla vyslechnuta, jako svědek barmanka, paní Nikola M., nar. 24.09.1990, která v té době pracovala u výčepního pultu výše uvedeného baru. V rámci výslechu, který byl s barmankou proveden přímo na jejím pracovišti uvedla, že skutečně dne 10.10.2020 asi okolo 23:00 hod. si povšimla konfliktu mezi dvěma muži. Všimla si také, že jeden z mužů před hádkou vyhrál nějakou finanční hotovost na jednom z hracích automatů, a že ten druhý po něm chtěl, aby mu objednal nějaké pití. To výherce neudělal, přistoupil k baru a požádal servírku o účet. Na to neprodleně zaplatil a odešel z baru. Servírka dále uvedla, že si všimla, že ten druhý muž asi po třech až pěti minutách z „*Nerobaru*“ odešel také.

V rámci výslechu byl barmance přehrán videozáznam z inkriminovaného místa a ta uvedla, že jednoho z mužů u nálevního pultu zná, že to je Zdeněk Č., který toho dne

10.10.2020 odešel až po půlnoci z baru, že je stálým zákazníkem baru a že by mohl něco o totožnosti neznámého muže vědět, neboť s ním chvilku hovořil.

K popisu osoby uvedla, že to byl muž tak okolo 35-40 let, štíhlé postavy, černé nebo kaštanové, krátké, rovné vlasy, černý nebo tmavě hnědý knírek pod nosem.

Z uvedených důvodů policisté SKPV Zdeňka Č. telefonicky předvolali k podání vysvětlení podle ustanovení § 158 odst. 7 trestního řádu na OOP Jirkov. Zdeněk Č. se dostavil na OOP Jirkov dne 16.10.2020 v 09:00 hod. Zde si jej převzali policisté SKPV, kteří ho vyzvali, aby jim podal vysvětlení podle ustanovení § 158 odst. 6 trestního řádu, k výše uvedené věci, se kterou ho seznámili.

Zdeněk Č. jim uvedl, že v inkriminovaný den v „*Nerobaru*“ skutečně byl. Potvrdil dále přítomnost staršího muže, který se v baru dostal do slovní rozepře s dalším mužem, kterého Zdeněk Č. osobně nezná. Dále uvedl, že muž se dostal do konfliktu s mladíkem, kterého zná pod přezdívkou „*Pigi*“, ale že jeho skutečné jméno a příjmení nezná. Dále jim muže popsal jako mladíka ve věku cca 35 let, štíhlé postavy, s knírkem pod nosem a jizvou v obočí nad pravým okem. Co měl na sobě si již nevzpomněl.

Na základě osobní znalosti policisté SKPV odhalili, že by se mohlo jednat o pana Miroslava B., nar. 25.04.1982, osobu s pestrou kriminální minulostí a rodinnou vazbou na město Jirkov. Popis možného pachatele se rovněž shodoval s popisem muže loupežného přepadení, který uvedl poškozený František F., a také s popisem přítomného muže, v inkriminovanou dobu, na zajištěném videozáznamu z „*Nerobaru*“. Dalším šetřením policisté SKPV zjistili, že podezřelý Miroslav B. se velmi pravděpodobně již nezdržuje na území ČR. Z tohoto důvodu, bylo po jeho osobě, vyhlášeno celostátní pátrání. Zároveň zjistili, že jeho fotoportrét mají ve své evidenci, a to z minulého roku, tedy velmi aktuální podobu tohoto muže.

Proto bylo rozhodnuto, že barmanka Nikola M. a výše uvedený pan Zdeněk Č. budou podrobeni, pokud s tím budou souhlasit, rekognici ve smyslu ustanovení § 104b trestního řádu, výše uvedeného podezřelého, a to na základě vyhotoveného portréту podezřelého. Ještě před zahájením trestního stíhání policisté SKPV vyhotovili fotodokumentaci k provedení následné fotorekognice.

Při vytváření fotodokumentace však museli dodržet druhově shodné znaky objektů se znaky pana Miroslava B. Pan Miroslav B. byl zachycen na fotografii jako muž středního věku, běloch, krátce střižené kaštanové vlasy tzv. „*na ježka*“ a s kaštanovým knírkem pod nosem. Z tohoto důvodu při vytváření fotodokumentace, tak ostatní přivzaté objekty (portrétní fotografie) musely mít taktéž podobné vzezření, jako pan Miroslav B.

Z policejních evidencí, tak byly policisty z SKPV vybrány další tři přivzaté objekty (portrétní fotografie), které se nejvíce shodovaly v druhových znacích s panem Miroslavem B.

Celkem tak byly vyhotoveny dvě fotodokumentace k provedení fotorekognice, přičemž první fotodokumentace nesla označení číslo 1, ve které byly celkem čtyři objekty s pořadovým číslem od 1 do 4. Fotografie, tedy objekt znovupoznání pan Miroslav B., byl označen číslem 1. Ve druhé fotodokumentaci označené číslem 2, byly opět všechny čtyři stejné objekty znovupoznání, ale byly v jiném pořadí, přičemž byly označeny opět čísli od 1 do 4. Pan Miroslav B., byl v této druhé fotodokumentaci označen číslem 4. Tímto byly dodrženy zásady rekognice objektu podle fotografie.

V následující den, tedy dne 17.10.2020 v 10:00 hod. se na služebnu OOP Jirkov dostavila po předchozím předvolání, barmanka paní Nikola M., k provedení fotorekognice, které se bude účastnit po předchozím výsledku, a to dobrovolně.

Vyšetřovatelem SKPV byla barmanka paní Nikola M., ve výslechové místnosti na OOP Jirkov, před samotným provedením fotorekognice poučena ve smyslu ustanovení § 104b trestního řádu, a také pak o tom, jak bude samotná fotorekognice probíhat. Nechyběl zde také přítomný soudce a nezúčastněná osoba, aby vše bylo zákonné a v souladu s trestním řádem.

Barmanka paní Nikola M., byla poté vyšetřovatelem SKPV vyslechnuta k popisu osoby možného podezřelého, kterého ve své výpovědi popsala takto: „*Muž středního věku, běloch, který měl krátké hnědé vlasy, úzké rty a hnědý knírek pod nosem, který ten knírek ještě umocňoval*“. Výpověď byla zadokumentována na protokol o podání výpovědi a jako správný dne 17.10.2020 v 10:40 hod. podepsán barmankou paní Nikolou M. a dalšími účastníky výsledku.

Po provedeném výsledku barmanky paní Nikoloy M., ji byla předložena fotodokumentace číslo 1, která obsahovala čtyři portréty osob, mezi nimiž byla vložena fotografie podezřelého muže, pana Miroslava B. Vyšetřovatel SKPV vyčlenil paní Nikole M. dostatek času, aby si fotografie postupně prohlédla a sama uvedla, zda nějakého muže z fotodokumentace poznává.

Barmanka paní Nikola M., po několika málo vteřinách prohlížení ihned ukázala prstem na fotografii č. 1, kde byla zachycena podoba pana Miroslava B., přičemž k tomuto dodala, že si je jistá, že se jedná o muže z „*Nerobaru*“, který přímo v baru dne 10.10.2020 okolo 23: 00 hod. kontaktoval pana Františka F. Dále řekla: „*je to on, neboť ho poznávám podle toho jeho knírku pod nosem, oči a úst, které měl úzké (což navíc*

umocňoval ten jeho knírek), a navíc knírek dnes skoro už nikdo nenosí“. Dále uvedla, že ji i ten večer v „*Nerobaru*“ tento muž zaujal, právě tímto typem knírku, a tak si ho jednoznačně znovu vybavila. Poté dále uvedla, že si vzpomíná, že muž z fotografie odešel ihned za panem Františkem F. z „*Nerobaru*“, což mohlo být tak okolo 23:20 hod. Výsledek fotorekognice vyšetřovatel SKPV poznamenal do protokolu o provedení této rekognice a dále provedl videozáznam celého procesního úkonu.

Vyšetřovatel SKPV poté předložil barmance paní Nikole M., druhou připravenou fotodokumentaci označenou číslem 2, kde byly umístěny stejné fotografie stejných osob jako u fotodokumentace číslo 1, ale všechny měly již jiné číselné označení, nežli ve fotodokumentaci číslo 1, jako fotodokumentace, s objekty rekognice. Konkrétně fotografie pana Miroslava B., byla označena číslem 4. Barmanka si opět začala prohlížet fotografie. Po prohlédnutí fotografií, ihned znovu a jednoznačně ukázala na fotografii pana Miroslava B., který byl tentokrát označen pod číslem 4, a opět zopakovala, že jej opět poznala podle knírku a úzkých rtů. Opět potvrdila tedy, že tento muž vyšel z „*Nerobaru*“ toho večera ihned, za tím mužem, kterého v „*Nerobaru*“ osobně kontaktoval. Následně opět vyšetřovatel SKPV poznamenal do protokolu o provedení této rekognice výsledek fotorekognice, a dále provedl videozáznam celého procesního úkonu.

Do protokolu se samozřejmě také podepsal po celou dobu přítomný soudce a nezúčastněná osoba, kteří byli k úkonu přizváni.

Poté barmanka Nikola M. odešla a do výslechové místnosti vstoupil předvolaný poškozený, pan František F., který byl rovněž na tento den písemně předvolán k provedení fotorekognice. Poškozený, pan František F. byl nejprve řádně poučen ve smyslu ustanovení § 104b trestního řádu a také o průběhu fotorekognice, a to vyšetřovatelem SKPV, který rekognici řídil a vedl, čehož již od počátku byli opět přítomni jak soudce, tak nezúčastněná osoba.

Poškozený František F. byl dále vyšetřovatelem SKPV vyslechnut k popisu osoby podezřelého z jeho loupeže, kterého ve své výpovědi popsal takto: *„jednalo se o muže středního věku, bílé pleti, který měl krátké hnědé vlasy, hnědý knírek pod nosem a v pravém obočí měl uprostřed svislou malou jizvu, kde mu tak obočí nerostlo“.* Výpověď byla zadokumentována na protokol o podání výpovědi a jako správný dne 17.10.2020 v 12:30 hod. podepsán poškozeným Františkem F. a dalšími účastníky výslechu.

Po provedeném výsledku poškozeného Františka F., mu vyšetřovatel SKPV předložil připravenou fotodokumentaci číslo 1, která obsahovala čtyři portréty osob, mezi nimiž byla vložena fotografie podezřelého muže, pana Miroslava B. Vyšetřovatel SKPV vyčlenil poškozenému Františku F. dostatek času, aby si mohl fotografie postupně prohlédnout a sám uvést, zdali nějakého muže z předložené fotodokumentace poznává.

Poškozený pan František F., ihned po předložení a zhlédnutí všech čtyř objektů ve fotodokumentaci, ukázal prstem na fotografii č. 1, kde byla zachycena podoba pana Miroslava B., přičemž k tomuto uvedl, že si je jistý, že se jedná o toho muže, který ho toho dne 10.10.2020 kolem 23:30 hod. napadl v Jirkově na Náměstí Dr. E. Beneše před domem č.p. 1, a dále řekl: „*je to na 100% on, poznávám ho přesně podle té jeho jizvy v pravém obočí a hnědého knírku pod nosem*“. Dále uvedl, že si tu jizvu v pravém obočí pamatuje přesně z toho, když mu ten muž říkal, ať mu dá peníze, jinak, že ho zabije.

Výsledek fotorekognice vyšetřovatel SKPV poznamenal do protokolu o provedení této rekognice, a dále provedl videozáznam celého procesního úkonu. Následně byla vyšetřovatelem SKPV předložena poškozenému Františku F. druhá připravená fotodokumentace, označená číslem 2, kde byly umístěny stejné fotografie stejných osob, jako u fotodokumentace č. 1, přičemž všechny měly jiné číselné označení než ve fotodokumentaci číslo 1. Konkrétně fotografie pana Miroslava B., byla označena číslem 4. Poškozený pan František F. si tedy opět začal prohlížet fotografie. Po následném prohlédnutí fotografií, znovu opět jednoznačně ukázal na fotografii pana Miroslava B., který byl v této fotodokumentaci označen pod číslem 4, a znovu zopakoval, že toto je ten muž, který ho přepadnul a poznal ho přesně podle té jeho jizvy v pravém obočí a hnědého knírku pod nosem.

Následně opět vyšetřovatel SKPV poznamenal do protokolu o provedení této rekognice výsledek fotorekognice, a opět provedl videozáznam celého procesního úkonu. Na konci fotorekognice, toho dne 17.10.2020 ve 13:40 hod. se samozřejmě do protokolu také podepsal přítomný soudce i nezúčastněná osoba, kteří byli po celou dobu úkonu přítomni a poškozený František F., který poté odešel zpět domů.

Dne 18.10.2020 v 18:10 hod. byl v Chomutově v ul. Palackého, poblíž č.p. 5625 při silniční kontrole, jako spolujezdec ve vozidle značky Škoda Octavia, rz: 1U9 2354, modré barvy, hlídkou Obvodního oddělení policie Chomutov-město zadržen, podle ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu, celostátně hledaný, podezřelý pan Miroslav B. a eskortován na OOP Jirkov, kde bylo vyšetřovatelem SKPV ještě téhož dne 18.10.2020

zahájeno trestní stíhání podle ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu, proti obviněnému Miroslavu B., pro trestný čin loupeže podle ustanovení § 173 odst. 1 trestního zákoníku.

Z výše uvedeného případu tak vyplývá, že rekognice, jako trestně procesní úkon, je při dostatečně kvalitním zadokumentování, neodmyslitelný způsob dokazování v rámci trestního řízení a lze ji tak považovat za jednu z velmi důležitých identifikačních metod kriminalistické identifikace.

Závěr

Cílem této práce byla prezentace vybraných základních kriminalisticko-taktických metod, kterými jsou kriminalistická rekognice, výslech, kriminalistická konfrontace a kriminalistická rekonstrukce.

Práce byla rozdělena na dvě samostatné části, na část teoretickou, ve které převládají informace o kriminalisticko-taktických metodách výše uvedených, jsou zde popsány základní podmínky jejich provedení a možnosti jejich využití v policejní praxi. V části praktické, která je obsahově podstatně kratší nežli část teoretická, je uveden jeden příklad využití rekognice v policejní praxi, tedy při objasňování skutečného trestného činu. Práce obsahuje celkem šest kapitol, které na sebe navazují a lze je označit za informačně dostatečně bohaté.

První kapitola byla věnována vytyčení cíle a metodice této práce, kterým bylo popsání a objasnění významných kriminalistických metod, jako jsou rekognice, výslech, konfrontace a rekonstrukce.

Druhá kapitola byla věnována teoretickým východiskům pojmu rekognice. Tento pojem byl zde vysvětlen, rekognice zde byla popsána jako významná metoda využívaná v rámci zvláštních způsobů dokazování. Byly zde prezentovány jednotlivé druhy rekognice, jejich subjekty i objekty a byly zde uvedeny způsoby přípravy a taktika provedení této kriminalistické metody.

Třetí kapitola obsahovala základní informace o kriminalistické metodě výslechu, byly zde uvedeny požadavky TR na správné provedení této metody. Byly zde uvedeny požadavky na přípravu výslechu, na taktiku jeho provedení a také prezentovány některé negativní okolnosti, které se během výslechu mohou vyskytnout.

Ve čtvrté kapitole byla popsána kriminalistická metoda konfrontace, což je zároveň jeden ze zvláštních způsobů dokazování. Zde byly uvedeny postupy a základní zásady této metody. Byla zde popsána místa vhodná pro její provedení a také formy dokumentace.

Pátá kapitola byla věnována kriminalistické rekonstrukci. V této kapitole byly prezentovány zásady, stádia, ale také druhy rekonstrukce a potřebná dokumentace a hodnocení.

Šestá kapitola, obsahovala praktickou část této práce, ve které byla prezentována kazuistika loupežného přepadení, jako příklad možného využití kriminalisticko-taktických metod, především pak metody rekognice.

Metoda výslechu a kriminalistické rekognice je v policejní praxi využívána velmi často, naproti tomu kriminalistická konfrontace a kriminalistická rekonstrukce, jen výjimečně. Přesto uvedené kriminalistické metody umožňují získání důležitých informací v trestním řízení a mnohdy se díky jejich využití také odstraňují možné nejasnosti, čímž mohou vést k přiznání podezřelé osoby k trestnému činu.

Úplným závěrem je nutno podotknout, že vybrané metody kriminalistické identifikace představují nedílnou součást dokazování v trestním řízení procesním, a je k nim tímto způsobem nutné také přistupovat. To vše zvyšuje požadavky na jejich správné provedení tak, aby nedocházelo k jejich napadnutí v rámci trestního řízení.

Proto je třeba konstatovat, že výše uvedené metody přispívají k objasňování trestné činnosti, ale za podmínek, které stanoví trestní řád. A pokud budou dodrženy zásady, postupy a prostředky doporučené kriminalistikou.

Použitá literatura

1. BRÁZDA, [článek] *Je rekognice „in natura“ opakovatelný, nebo neopakovatelný úkon?* Bulletin advokacie, Česká advokátní komora, roč. 2013, č. 10, str. 41-43.
2. CÍSAŘOVÁ, D., FENYK, J., GRIVNA T. *Trestní právo procesní*. Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-735-734-85.
3. ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4
4. DVOŘÁK, M. *Rekognice osob v trestním řízení*. Praha: 2017. Diplomová práce. Karlova univerzita, Katedra trestního práva. Vedoucí práce JUDr. Bc. Vladimír Pelc, Ph.D.
5. FENYK, J., HLAVÁČEK J., KROULÍK, P. Některé zvláštní způsoby dokazování. In: *Kriminalistický sborník* [online]. Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie ČR, 2008, LII, č. 3, s. 35-38. [cit. 27. 12. 2019]. Dostupné z: <http://www.krimi-servis.cz/?p=104/>
6. FRYŠTÁK, M. *Dokazování v přípravném řízení*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7687-7.
7. FRYŠTÁK, M. Některé aspekty rekognice v praxi přípravného řízení a povinnost účasti obviněného jako poznávané osoby na ní. *Kriminalistika*. [online]. Praha: Magnet-Press, 2004, Roč. 37, č. 4, s. 282-291. [cit. 18. 9. 2012]. ISSN 1210-9150. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2004/04/04/frystak1_info.html/
8. HEJDA, J. a kol. *Základy kriminalistiky a trestního práva*. Praha: Oeconomica, 2003. 76 s. ISBN 80-245-0560-6.
9. NOVOTNÝ, F. a kol. *Trestní právo procesní*. 2. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 271 (celkem 446 stran). ISBN 978-80-7380-677-4.
10. JANULKOVÁ, K. *Rekognice*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. celkem stran 822 s. ISBN 978-807598-105-9.
11. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo procesní*. 4., akt. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005. ISBN 80-86432-20-3.

12. KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.
13. KONRÁD, Z., VESELÁ, J. *Rekognice*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2008. ISBN 978-80-7251-269-0.
14. MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha: C. H. Beck, 2001. s. 320. ISBN 80-7179-362-0.
15. MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přepracované a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-878-9. s. 328.
16. NAKONEČNÝ, M. *Lexikon psychologie*. 1. vyd. Praha: Vodnář, 1995. 397 s. ISBN 80-85255-74-X.
17. NĚMEC, M. *Výslech a taktika jeho provádění ve speciální výslechové místnosti*. Praha: Policejní akademie České republiky, Vydavatelství PA ČR, 2003. ISBN 80-7251-141-6.
18. OTTO, J. *Ottův slovník naučný*. Díl první. Praha: Vydavatel a nakladatel J. Otto, 1888.
19. PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Brno: CERM, 2001. 746 s. ISBN 80-7204-194-0.
20. PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. 309 s. (celkem), nalezl na s. 246-247). ISBN 978-80-7380-038-3.
21. PROTIVÍNSKÝ, M. *Rekognice v přípravném řízení*. 1. vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČSSR, 1971. 48 s.
22. PROTIVÍNSKÝ, M., TIPLICA, M. *Teorie a praxe dokazování v trestním řízení znovuzpůsobením osob a věcí*. Praha: Univerzita Karlova, 1986. 108 s.
23. ROUŠAR, L. *Rekognice v trestní řízení* [online]. Brno, 2013 [cit. 2019-12-25]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/ha0hb/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Vedoucí práce Jaroslav Fenyk.
24. STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 296 s. ISBN 978-80-7380-095-6.
25. SVOBODA, I. a kol. *Kriminalistika*. Ostrava: Key Publishing, 2016. 374 s. ISBN 978-807418-259-4.
26. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. 4720 s. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0.

Zákony

1. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním a soudním řízení ze dne 29. listopadu 1961. In: Sbíрка zákonů České republiky.
2. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ze dne 08. ledna 2009. In: Sbíрка zákonů České republiky.